

བོད་མིའི་རྒྱུག་འཇུགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཤེས་བྱ་དུས་དེའལ།

གསར་རིན་ལྗོངས་བཞི།

Rs. 4

ལོ་ ༥༧ ཨང་། ༡

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༩ རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ སྤྱི་ཚེ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ།

སྤྱི་ཚེ་ལ་ལོ་ང་ས་ལ་སྐྱབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གིས་ཚོ་འབྲུལ་དུས་ཆེན་ཉིན་ཚོས་འབྲེལ་བཀའ་

དྲིན་སྐྱེལ་བ།

རྒྱ་བཟའ་ཚུལ་གྱི་ལོ་ལྟོས་ཀྱི་གྲགས་སྐད་
 གསར་འགོད་པ། བསྟན་འཛིན་བསྟན་ཚུལ་།
 གསར་འགོད་པ། རྫོང་འཕེལ་ཚོལ་དཀར།
 རྩམ་འགོད་པ། ཀུན་དགའ་ཚུན་ཚོགས།
 འགྲམས་སྡེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཚོལ་དཀར།

བོད་མིའི་རྒྱུག་འཕྲུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་སྐྱར་བུང་།
 པར་ཁང་དུ་རྒྱུག་སྐྱོར་དང་པར་སྐྱུག་འགྲམས་སྡེལ་ཞུས།
 Published by: Secretary, DIIR,
 Typeset and Printed at:
 Narthang Press, CTA,
 Dharamsala
 email:shejaeditor@tibet.net
 Tel:+91-1892-222457/222510
 Circulation email:
 circulation@tibet.net
 Website :- www.bod.asia

<<ལེས་བྲ།>> དུས་དེའི་འདི་ནི་བོད་མིའི་རྒྱུག་
 འཕྲུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་ཟླ་འདིའི་གསར་
 འགྲུར་འགྲམས་སྡེལ་ཞུས་དང་ལྷན་དུ་བཞུགས་པའི་གཞུང་
 འབྲེལ་དུས་དེའི་ཅིག་ཡིན། དུས་དེའི་འདིའི་ནང་
 བཀའ་ལྷན་གྱིས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ལྟར། ལོ་གོང་
 ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མངོད་འཆར་
 ཁག་རྒྱས་སྐོང་དང་། བོད་མིའི་རྒྱུག་འཕྲུགས་ཀྱི་
 སྲིད་བྱུས་ནམས་རྒྱས་བཤམ། བོད་ནང་གི་གནས་
 ལྷན་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ལྟ་གི་འགྲུར་བཤམ་ཆེ་
 ཁག་ཞིབ་རྒྱས་འགོད་སྡེལ་ལྷན་པོ་འཛིན་ཐོག་ཚུལ་
 རྒྱུག་དང་འདོན་སྡེལ་ལྷན་པོ་འཛིན་ལོན་པས་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲིག་
 པ་པོ་རྣམས་ནས་ལེགས་སྡེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་
 འཆར་དང་གཞིགས་འདེགས་ཡོང་བ་ལྟ།

ལོ་གོང་ས་མཆོག་གི་མངོད་འཆར་ཁག་གི་སྐུ་པར་
 དགའ་ལྷན་པོ་བུང་ཡིག་ཚང་དང་ཕྱི་དྲིལ་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་པར་པས་མཐུན་འགྲུར་
 གནང་བར་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ལུ།

དཀར་ཆག

བོད་དང་བོད་མི།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༥༧ རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་
 ལོ་གསར་ཆོས་ལ་སྤྱི་ནོར་ལོངས་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གིས་གཞིགས་སྡེལ་བོད་མི་ཡོངས་ལ་འཆམས་འདྲིའི་
 བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།-----༡

རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་བཞུགས་ཀྱི་
 དགའ་སྟོན་ཉེན་དཔལ་ལྡན་ཆེས་མགོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་
 ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་བསྟན་འཛིན་ལུང་རྟོགས་མཆོག་གིས་
 འཆམས་འདྲི་གནང་བ།-----༢

རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་བཞུགས་ཀྱི་
 དགའ་སྟོན་ཉེན་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་ཚོགས་
 གཙོ་མཁུན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་
 འཆམས་འདྲི་གནང་བ།-----༣

རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་དུ་བཞུགས་པའི་
 དགའ་སྟོན་ཉེན་དཔལ་ལྡན་བོད་མིའི་རྒྱུག་འཕྲུགས་ཀྱི་དཔལ་
 ལྡན་སྲིད་སྲོལ་སྤྲོད་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་འཆམས་འདྲི་
 གནང་བ།-----༤

སྤྱི་ནོར་ལོ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ལ་སྐུ་
 བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་གིས་བཏན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུལ་
 ཞུས་པ།-----༥

སྤྱི་ནོར་ལོ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆོ་
 འབྲུལ་དུས་ཆེན་ཉེན་ཆོས་འབྲེལ་བཀའ་དྲིན་སྩལ་བ།----༦

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༥༧ རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ལ་སྤྱི་ནོར་ ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡིངས་ལ་འཆོམས་ འདྲིའི་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་བ།

༡༡། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༥༧ རབ་གནས་
ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ལ་སྤྱི་
ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡིངས་
ལ་འཆོམས་འདྲིའི་བཀའ་སློབ་
སྤྲུལ་དོན། བོད་ལོའི་ལོ་གསར་
ལ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཚང་
མར་འཆོམས་འདྲི་དང་བཀའ་
ཤེས་བདེ་ལེགས་ལྟ་བཞིན་
ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པ་བཅོན་གྱི་ལ་
བ་ཆགས་ཏེ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་
རྒྱ་གུང་ཁྲན་སློབས་བྱུགས་ལྡན་
པ་ཞིག་གི་འོག་བསྐྱེད་ཀྱང་། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་
མང་གི་དད་མོས་ཀྱི་སེམས་བྱུགས་ལ་ནམ་ཡང་
འགྱུར་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་རེད། རོས་ནས་
འདྲིར་འགོ་བཟོ་དེ་བསྐྱེད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བོད་
བཅེངས་འགྲོལ་ཟེར་བ་བཏང་ནས་རྒྱ་གུང་ཁྲན་
གྲིས་བོད་དབང་བསྐྱེད་བྱེད་སྐབས། བོད་ཀྱི་ཚོས་
དད་སོགས་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད་བསམ་ནས་
རེ་བ་བརྒྱབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ང་ཚོ་བོད་མིའི་
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་དད་མོས་ཇི་བཏན་ཇི་
བཏན་དུ་སྤྱིན་ཏེ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་
ཞིག་མངོན་ཡོད་པས་འཛམ་གླིང་རྒྱབ་སྐྱོགས་
ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ལ་
དམིགས་བསལ་དོ་སྡང་བྱེད་མཁན་ཇི་མང་ཇི་
མང་ལ་འགྲོ་བཞིན་འདུག

ཆོན་རིག་པའི་ནང་ནས་ཚོས་ལ་དད་པ་
མེད་ནའང་སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་
པའི་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་དམིགས་
བསལ་གྲིས་དོ་སྡང་བྱས་ཏེ་དགའ་མོས་བྱེད་
མཁན་ཇི་མང་ཇི་མང་འགྲོ་བཞིན་འདུག

ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་
ཡོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་རྒྱ་གུང་ཁྲན་
གྲིས་ནག་བསྐྱེད་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་རིམ་
པར་བྱས་ཀྱང་། རག་བསྐྱེད་འགྲོ་རྒྱུའི་ཆབ་དུ་

གནས་རྒྱུ་མཆོན་ལྡན་པ། རིགས་པ་དང་ལྡན་
པ། བསམ་སློབ་བཏང་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱི་ཞི་
བདེ་ཡོང་བ། སེམས་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་
འཛམ་གླིང་གླེང་དོ་སྡང་གསར་པ་སློབས་པ་ཞིག་
ཆགས་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

དེ་ལྟ་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྡང་མེད་མཁན་
དང་། མ་ཤེས་མཁན་ཚོས་ད་
ལྟ་བོད་པའི་སེམས་པ་བཟང་
པོ་བྱེད་པ་དང་། ཡ་རབས་
བྱེད་པའི་ཐོག་ལ་འཛམ་གླིང་
གར་རྒྱབ་སྐྱོང་གང་ས་ནས་
དོ་སྡང་གསར་བ་བྱེད་བཞིན་
འདུག དེར་བརྟེན། རྒྱ་གུང་ང་
ཚོ་བོད་ལ་ས་མེས་ནས་སེམས་
པ་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་།

ཐ་ན་འབྲུ་སྤྱིན་ཚུན་ཆད་ལ་བརྟེན་པ་བྱེད་པའི་
གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདི་ལ་ཚང་
མས་འཛམ་གླིང་གི་གཅེས་ནོར་ཞིག་ཡིན་
བསམ་ལ་བཟུང་ནས་བདག་པོ་བརྒྱབ་རྒྱུ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད། རོས་རང་ཟླ་ལིང་ནས་སྤྱིས་ཤིང་།
རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ནས་ལྟ་སར་སློབས་པ་རེད། བོད་
ཀྱིས་སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་
སྤྱོགས་ནས་བཅད་ན་ནང་ཚོས་སྤྱིས་དག་ཤོས་
དེ་ལ་ང་ཚོས་བདག་པོ་བརྒྱབ་ཡོད། ཐའེ་ལན་
དང་འབར་མ་སོགས་ནང་པའི་ལྷལ་གྱུ་རེད།
ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྫོབ་
སྤྱོང་གཏོང་བ་པོ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་མཁན་ཞི་བོད་
དང་སོག་པོ་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟ་སོག་པོར་ཉམས་
ཆག་ཆེན་པོ་སྤྱིན་ཟེན་པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་

གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདི་འཛམ་གྲུ་
 གླིང་གི་གཅེས་ཚོར་ཆགས་ཡོད། དེ་ལ་ཚང་མས་
 དོ་སྤངས་ཤིང་། འཛམ་གླིང་གང་སར་བོད་ཀྱི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྤངས་བྱེད་མཁན་མང་དུ་
 འགོ་བཟུང་ཡོད་པས་ང་ཚོས་འདིར་འབས་རིམ་
 དང་། ལྷག་མཚོད་འབྲུལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཙམ་མ་
 ཡིན་པར་བསམ་མེད་གཏོང་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 བྱམས་སྤོང་རྗེ་གོང་མཚོར་གཏོང་བའི་གོམས་
 གཤིས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྷ་མཚུང་ནས་དོ་སྤངས་
 ཡོང་བའི་ཚེད་དུ་སོ་སོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས།
 དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་པ་ནི་སེམས་
 པ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འཛམ་གླིང་གང་སར་
 རྣམ་དོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་འདུག།

ང་ཚོ་སྤྱི་པའི་སྐབས་ནས་མི་འདྲ་བ་གང་ཡང་
 མེད་པར་མི་གཅིག་མཚུངས་རེད། ཡིན་ནའང་།
 ང་ཚོར་སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཐ་ན་
 འབྲུ་སྲིན་ཚུན་ཆད་ལ་སྤོད་གཅོད་མ་བྱེད་ཅེས་
 པའི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཡོད། དེ་ལྷ་མཚུང་
 རྣམ་ཚུན་འཛིན་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། ཚོས་དང་
 ཡོད་ན་རེད། མེད་ནའང་རེད། འཛམ་གླིང་གར་
 ལྷུ་སྤོང་བྱེད་པ་ལས་སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་
 པའི་གོམས་གཤིས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཚང་མས་
 སེམས་ལ་ཞིག་ དུར་ཐག་བྱེད་རོགས།

བོད་ཀྱི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སྐོར་དེ་ནང་པའི་
 ཡུལ་གྱི་ཚོའི་ནང་ནས་བཟང་པོས་རེད། བསམ་
 ཚོའི་འགོ་སྤངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དེ་སྤོད་དུ་
 སེ་འབྲས་ཚོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དགོན་པ་ཁག་
 རྣམས་གཞུང་ཚེན་སྤོང་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་
 དངོས་གནས་འཛམ་གླིང་གི་གཅེས་ཚོར་དང་།
 ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དེ་
 ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་བོད་པས་ཁ་ནས་
 བཤད་པ་ཙམ་མིན་པར་ལག་ལེན་བརྒྱུལ་བ་
 དང་། ཚོས་སྤངས་བྱས་ན་བཤད་སྐབས་བྱུང་བའི་
 བྱས་ཏེ་བདག་པོ་རྒྱུ་བ་པ་རེད། བཤད་སྐབས་བྱུང་
 འབྲུལ་གྱི་ཐོག་ན་སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་པའི་
 བརྒྱུད་བྱ་ལ་ད་ལྟའི་བར་དུ་བདག་པོ་བརྒྱུ་
 པ་འདི་ལ་འཛམ་གླིང་འདིར་དོ་སྤངས་གསར་པ་
 སྤོངས་པ་ཞིག་དང་། ལྷག་ལྷུ་པའི་གནས་ཚུལ་
 ཞིག་སྤོངས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན། ང་ཚོ་བོད་པ་
 ཚོས་སེམས་པ་གསར་དང་སྤོངས་པ་བརྒྱུད་དེ་
 དུར་ཐག་བྱེད་རོགས།

སྤྱི་པ་པར་བོད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་གཞིས་
 བཞུགས་ཀྱི་ཚོའི་མི་མང་དད་པ་དང་། དམ་ཚིག་
 འབྲུར་བ་མེད་པར་དེ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ད་དུང་
 བོད་ལ་ལོ་སྤོངས་སྤྱི་པའི་གོམས་གཤིས་བཟང་
 པོ་རྣམས་ལ་ལྷ་མཚུང་གང་འདྲ་ཡིན་པར་གཏོང་།

རིང་པོའི་བསམ་མེད་གཏོང་བྱེད་དང་། མི་རབས་
 གསར་པ་ཚོས་དོ་སྤངས་གསར་པ་བྱེད་དགོས་པ་
 ཞིག་ཆགས་འདུག ང་ཚོའི་གོམས་གཤིས་ཡིན་
 ཟེར་བ་གཅིག་ལྟ་མིན་པར་ལྷ་མཚུང་གང་ཡིན་
 པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་དེང་ཚན་
 རིག་པ་ཚོས་ཀྱང་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་། ལྷུ་
 སྤོངས་ཀྱི་ལྷུ་ལྷུ་ཀྱི་ཚོས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་
 མཁན་ཚོས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་གྱིས་དོ་སྤངས་
 བྱེད་པ་དེ་དག་གི་ལྷ་མཚུང་གང་ཡིན་པ་ལ་དོ་
 སྤངས་བྱེད་དགོས། ང་ཚོ་བོད་པར་ལོ་སྤོངས་སྤྱི་
 པའི་གཅེས་ཚོར་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ལ་ཚང་
 མས་དོས་འཛིན་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་བདག་པོ་
 རྒྱུ་ལྷུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ང་ཚོ་ཚང་མས་ཁ་ནས་ཞི་བདེ་དང་ཞི་བདེ་ཟེར་
 ཀྱི་ཡོད། ཞི་བདེ་ཟེར་བ་དེ་སེམས་ལས་བཟོ་
 དགོས་པ་མ་གཏོགས་གོ་མཚོན་མེད་པ་གཅིག་
 ཡུའི་སྤོངས་ཆ་མིན། དེར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་རིག་
 གཞུང་གོམས་གཤིས་ཡོད་པ་དེ་དངོས་གནས་
 སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་བཟོ་བའི་ལྷ་མཚུང་ཡག་པོས་
 རེད། དེ་ང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བདག་
 པོ་ཡག་པོ་རྒྱུ་བ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཚང་མར་བཀྱིས་
 བདེ་ལེགས་ལྷ། །

**རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་བཞུད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཆེས་
 མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་བྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་བསྟན་འཛིན་ལུང་རྟོགས་མཚོག་གིས་
 འཚམས་འདྲི་གནང་བ།**

༡༡། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༧༧ རབ་གནས་ཤིང་
 འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་བཞུད་ཀྱི་དགའ་
 སྟོན་ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཆེས་མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་

ཁང་གི་བྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་བསྟན་འཛིན་ལུང་
 རྟོགས་མཚོག་གིས་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་
 བཞུགས་པའི་བོད་རིགས་སྤྱི་ལོ་ལོངས་ལ་

འཚམས་འདྲི་གནང་དོན། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༧༧
 རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་ལོ་གསར་གྱི་རྟོན་
 བྱེད་དགའ་སྟོན་ལ་ངས་ང་རང་སྤོངས་དང་། བོད་

མིའི་སྐྱེག་འདུགས་བྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་
གི་འགོ་ལས་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་གཞིས་
ཤུགས་བོད་མི་ཡོངས་ལ་མཛའ་ཞིང་བརྩེ་བའི་
ལོ་གསར་གྱི་འཚམས་འདྲིའི་

བཟང་ལོ་གསར་བའི་ལེགས་གུངས་
མཛའ་ཞུ་གི་ཡོད། ལོ་གསར་
འདིའི་ནང་བོད་རིགས་སྐྱོན་
ཚུ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱི་ཁམས་
གསལ་ཐང་དང་། ཚེ་བསྐྱོད་
སྒོ་བས་འཁྱོར་འཕེལ་ཞིང་
རྒྱས་པ། དེ་བཞིན་ལས་དོན་
ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་དགེས་

པའི་མཚོན་སྒྲིལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བོད་མིའི་
སྤྱི་མཐུན་བསྐྱོད་ནམས་གོང་འཕེལ་ཚེད་དམ་

ཚོག་ཟོང་ཁ་ཚིག་སྐྱིལ་གྱིས་སེམས་ཤུགས་སྐྱེ་
རྒྱ་དང་འབད་འབུངས་གནང་རྒྱ་གལ་ཚེན་ཡིན་
པ་མཁུའི་གསལ་ལྟར། ཚང་མས་དེ་ལྟར་འབད་

འབུངས་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བར་གསོལ་འདེབས་
ཞུ་གི་ཡོད། མཐའ་དོན་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་

པའི་སྐྱོན་སྐྱལ་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
སྤྱི་སྐྱོང་བརྩེ་བཞི་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་དང་། རིས་
མཛའ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཐོ་ཚེན་ནམ་པ་སྤྱི་ཚེ་བསྐྱལ་

བརྒྱུ་བརྟན་པ་དང་། ལུགས་
ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་
དག་འབད་མཛའ་སྐྱོན་གྱིས་
ལུབ་པ། གཞིས་ཤུགས་བོད་མི་
མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་ཉི་མ་ལྷུང་
དུ་གར་བའི་མཚོག་གསུམ་ལ་
སྒྲོན་ལམ་ཤུགས་དགས་ཞུ་གི་
ཡིན། ལུགས་རྗེ་ཚོ། ཞེས་
གསུངས་ཡོད་པ་བཅས།།

རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་བཞུད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་ མང་སྤྱི་འབྲུས་ཚོགས་གཙོ་མཁའ་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་གིས་འཚམས་འདྲི་

གནང་བ།

༡༧། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༧༥༧ རབ་གནས་
ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་བཞུད་ཀྱི་
དགའ་སྟོན་ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འབྲུས་ཚོགས་གཙོ་མཁའ་པོ་བསོད་ནམས་
བསྟན་འཕེལ་མཚོག་གིས་བོད་གཞིས་ཤུགས་
གཉིས་སྤྱི་བཞུགས་པའི་བོད་རིགས་སྐྱོན་ཚུ་
ཡོངས་ལ་འཚམས་འདྲི་གནང་དོན། དེ་རིང་
ལོ་གསར་གྱི་འཚམས་འདྲི་ཚོག་འགའ་ཤམ་ཞུ་
རྒྱུར། བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་སྤྱི་བཞུགས་པའི་བོད་
རིགས་སྐྱོན་ཚུ་ཡོངས་དང་། བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་པོ་
ཕྱོགས་མོ་ཚང་མར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་
ཚོགས་དང་། ང་རང་སྐྱོར་གྱི་དོན་ནས་རབ་

གནས་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་དུ་
ཚོས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་འཚམས་འདྲིའི་བཟང་
ལོས་བའི་ལེགས་ཞུ་རྒྱ་ལྷན། ལོ་གསར་ཟེར་
དུས་མི་རིགས་ཤིག་གི་རིག་གཞུང་ལྟ་བུ་ཆགས་
ཡོད། དེང་སང་འཛམ་སྐྱེད་ནང་དུ་ཡོངས་
གཟས་ལྟ་བུར་ (Happy New Year) ཞེས་
མི་ཚང་མས་དགའ་བསུའི་ནམ་པའི་ཐོག་ནས་
ལོ་གསར་པ་བསུ་གི་ཡོད། ལོ་གསར་པའི་ནང་
ལ་བྱ་བ་བཟང་པོ་མང་པོ་ཞིག་འགོ་བརྩམ་རྒྱུའི་
གོ་སྐབས་བརྒྱུད་དགོས། དེ་ཡང་ཉིན་མ་གཅིག་
གཉིས་རིང་དགའ་དགའ་སྐྱོ་སྐྱོ་གནང་བ་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱལ་པོ་དོན་སྐྱེད་ལྷན་པ་ཡོང་

བྱུང་པར་འབད་ཚུ་ལ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཚེན་པོ་རེད།
རྩ་བའི་བོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྤྱི་ནོར་ཡགོང་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་གི་ལུགས་རྗེ་
བཟང་དོན་དང་། དེ་བཞིན་སྐབས་བཅོལ་བོད་
མི་མང་ཤོས་གནས་ལུ་ལྷན་གར་ཡིན་དུས། རྒྱ་
གར་གཞུང་གི་མཐུན་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་
ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ལྷན་ཡིག་ཐོག་ཤུས་
རྗེས་འབྲུར་དུ་ཐོན་པ་བྱུང་ཡོད་དུས། བོད་མི་
ཙམ་མ་ཡིན་པར་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་
བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་གནང་
རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དེང་སྐབས་སྤོ་སྤོར་བྱ་རྒྱུ་
ཤུགས་ཚེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་རིང་ཚོ་བོད་མིའི་

གཟེ་བུ་དེ་དང་བསམ་གྱི་འདུག།

དེ་བཞིན་སྤྱི་གསལ་གཅིག་ནས་ལྷོ་མ་ན། བོད་སྤྱི་
ནང་གཉིས་ཆགས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་
བསམ་ན་ང་ཚོར་གྲོང་རྒྱུ་ལ་སྒྲུབ་ཆགས་
ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དང་སྐབས་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་
ཅུ་གཅིག་གི་འཛུལ་སྐྱོད་ནང་ལ་རང་དབང་

དང་མང་གཙོ་ཞེས་པ་མི་ཚང་
མས་དགའ་ཞེན་གྱི་དུས་ལོ་
དུས་ཚོད་ཅིག་ལ་སྐབས་ཡོད་
དུས། ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་
ལ་ཡིན་ནའང་དམིགས་
བསལ་གྱི་གོ་སྐབས་གསལ་
པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
དེ་བཞིན་འཛུལ་སྐྱོད་ནང་
ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་

སྤྱི་གསལ་འགྲུར་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད་
པ་རེད། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ནག་ནང་ལའང་
འགྲུར་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།
དེ་དང་བསྐྱེད་ནས་བོད་མི་ཚང་མས་སྐྱེད་བསམ་
དང་སྤྱོད་སྐྱོབས་ལུ་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཅུ་དོན་
འཐབ་ཚུད་ཐོག་ལ་ཤུགས་སྤོང་རྒྱུ་དགོས།
ཅུ་དོན་འཐབ་ཚུད་ཟེར་དུས་བདེན་པ་དང་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་པའི་འཐབ་ཚུད་ཅིག་ཆགས་ཡོད་
དུས། ཉིན་མ་གཅིག་ཉན་ཉན་གཞིས་ལྷེས་
མཉམ་འཛོམས་ཡོང་བུ་ལའི་གནས་སྐབས་
ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་
དུས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་འབད་ཚུལ་གནང་དགོས།
དེ་བཞིན་ང་ཚོར་མ་མེས་ནས་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། རྒྱ་ཡིག་དེ་དག་དེང་
སང་གི་དུས་སུ་བོད་མི་རྣམས་ལུང་པ་མང་
པོ་ཞིག་ཏུ་ཁ་འགྲམ་ནས་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་

དུས། རྒྱབས་རེ་ང་ཚོས་སྐྱོད་ཚུང་ཤོར་ནས་
འཇུག་པོར་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཆགས་བཟུང་ཡོད།
དེའི་ཐོག་བོད་མི་རྣམས་གཞིན་ཚང་མས་དགའ་
ཞེན་དང་། ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་ལ་བེད་
སྤྱོད་གཏང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱི་རྒྱལ་
ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཚོགས་པ་མང་པོ་

འཛིན་ཁག་དང་། སྤྱི་གསལ་ལྷོ་མ་སྐབས་
མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་
གཞི་ཁག་བསྐྱབ་བུ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ཚེ་ཡུན་རིང་
པོ་བཞུགས་བུ་པའི་ཆེད་དུ་བོད་མི་ཚང་མས་
རྣམ་དཀར་དག་སྐྱབ་སྤྱི་སྤོང་གནང་བུ་རྒྱ་
དང་། དམ་ཚིག་འོ་ཚུ་གཅིག་འདེས་གྱི་རྣམ་
པ་ཡོང་བུ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་

ཞིག་གིས་གཟུང་མཇུག་སྤོང་གྱི་བཅུ་གསུམ་ནས་
བོད་རིགས་གཞིན་སྤྱོད་ཚོར་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་
བསྐྱབ་སྤོང་གི་གཞུང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཏེ་ཅང་
ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་
དང་། རིག་གཞུང་། ཚོས་ཐོག་ལ་དམིགས་
བསལ་གྱི་སྤྱུགས་སྐྱོང་གནང་ནས་མི་ཉམས་
གོང་འཕེལ་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་ཡོང་བར་ཚང་
མས་འབད་ཚུལ་ལྷོ་སྤྱོད་དགོས་རྒྱ་དེ་གནང་
དོན་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དེ་མཚུངས་ལོ་འདིའི་ནང་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་
ནི། སྤྱི་གསལ་ལྷོ་མ་སྐབས་མཁོན་ཆེན་
པོ་མཚོག་བོད་ལུགས་རྒྱུར་ན། དགྲུང་ལོ་དགྲུ་
བཅུར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས། སྤྱི་གསལ་
ལྷོ་མ་སྐབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྤྱི་
ཚེ་ཡུན་རིང་བཞུགས་རྒྱ་དེ་ང་ཚོ་བོད་མི་ཚང་
མའི་བསམ་འདུན་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད་

པ་རེད། དེས་ན། སྤྱི་གསལ་ལྷོ་མ་སྐབས་
མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་
གཞི་ཁག་བསྐྱབ་བུ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ཚེ་ཡུན་རིང་
པོ་བཞུགས་བུ་པའི་ཆེད་དུ་བོད་མི་ཚང་མས་
རྣམ་དཀར་དག་སྐྱབ་སྤྱི་སྤོང་གནང་བུ་རྒྱ་
དང་། དམ་ཚིག་འོ་ཚུ་གཅིག་འདེས་གྱི་རྣམ་

པ་ཡོང་བུ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
འབད་ཚུལ་ལྷོ་མ་སྐབས་། ང་ཚོ་
གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་
ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་གོ་སྤོང་གྱི་
གྲ་སྤྱི་གཞུང་བཞིན་ཡོད།
བོད་མི་སྤྱོད་སོ་སོའི་ངོས་ནས་
ཡིན་ནའང་སྤྱི་གསལ་
སྐབས་མཁོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་གི་སྐབས་ཆེན་མཚུངས་

འཛིན་ཁག་དང་། སྤྱི་གསལ་ལྷོ་མ་སྐབས་
བ་རྣམས་མཚོན་ཆེད་དུ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་རང་
རྣམས་གང་སྤོང་གིས་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་ཐོག་
ནས་གོ་སྤོང་སྤྱོད་བཅུ་ལྷོ་སྤོང་གི་སྐབས་ཉན་
ཉན་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཚོའི་
ཐོག་ལ་སྤྱུགས་སྐྱོང་གནང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
ཆགས་ཀྱི་འདུག སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་སྤོང་གཏང་
ན། བོད་མི་སྤྱོད་དུས་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྷན་པའི་
མི་རིགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། མི་རིགས་དེའི་
ཆེ་བའོད་དེ་ང་ཚོའི་བཅུན་པོ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་
སྤོང་སྤོང་དང་། འབད་ཚུལ་ལ་བཞེན་ནས་
རྒྱུ་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་། ལོ་རྒྱུས་སྤྱུག་
པོ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད།

དེ་བཞིན་ང་ཚོ་བོད་རིགས་སྤྱོད་ལྷོ་མ་སྐབས་ཅན་
པ་ཞེས་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཤིག་སྤོང་བས་
ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཚོ་བཅུན་པོ་ལ་ལོ་ཤིག་

མར་སྤྱོད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཆོལ་
 ཁ་གསུམ་སྤྱིད་ན་མཉམ་སྤྱིད་དང་། ལྷག་ན་
 མཉམ་སྤྱིད་ཀྱི་དེ་སྤྱི་རྗེས་ཡགོང་ས་ཡུལ་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་གལ་
 ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡོང་བར་བཀའ་སློབ་
 རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་སྤེབས་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས།
 ང་ཚོས་ལྷང་ཚན་དང་། ཆོལ་ཁ་རྒྱ་མཚན་དུ་
 བྱས་ནས་བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་གྱི་མཐུན་ལམ་ལ་
 རྟོག་རྟོག་མ་འགོ་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་དེ་ཅང་གལ་ཆེན་
 པོ་ཆགས་འདུག དེས་ན། དེ་རིང་གི་ལོ་གསར་
 གྱི་འཆོམས་འདྲི་དང་མཉམ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་

ཁ་གསུམ་ལུས་ན་བསམ་བློ་བྱུང་། གོང་དུ་ལུས་
 པའི་གནད་དོན་དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་ཚང་མས་
 འགན་ཁུར་དང་འབད་ཚོལ་གནང་བ་ཡིན་ན།
 ང་ཚོ་བོད་སྤྱི་པའི་བསོད་ནམས་དང་རྒྱུད་ཏུ་
 གོང་འཕེལ་ཡོང་བར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བྱུང་རྒྱུ་
 ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བརྒྱུད་དུ་ལོ་གསར་པ་
 ལ་འཆོམས་འདྲི་ལྷན་བྱུང་དང་། ལོ་གསར་པའི་
 རང་རང་མེད་ཆེ་རིང་བདེ་སྤྱིད་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་
 པ་ཡོང་བ། དེ་བཞིན་བྱམས་པ་དང་། བརྟེ་བ།
 སྤྱིང་རྗེ་དེ་དག་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐོག་ནས་འཛམ་
 སྐྱོང་ཞི་བདེ་ཡོང་བ། ལྷག་པར་བོད་མི་ཡོངས་

ཀྱི་ཚུ་ན་མེད་པའི་དབྱ་བྱིད་སྤྱི་རྗེས་ཡགོང་ས་
 ཡུལ་སྤྱོད་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱུས་པའི་
 རིམ་སྤྱོད་མ་ཆད་པའི་བསྐྱེད་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་
 དམ་པ་ནམས་སྤྱོད་བཏུན་ཞིང་། ལྷབས་ཆེན་
 ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་བརྒྱུད་རྒྱུ་དང་། བོད་
 དོན་བདེན་མཐའ་ལྷུང་དུ་སེལ་བའི་སྤྱི་ལྷན་འདུན་
 ལྷན་ལྷན་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཐུགས་རྗེ་
 ཆེ། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་བཅས།

རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་དུ་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་ཉིན་ བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གསུངས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྤྱིད་སྤྱོད་སྤྱི་ལྷན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་འཆོམས་འདྲི་

གནང་བ།

༡༡། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༧༧ རབ་གནས་
 ཤིང་འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་དུ་བཞད་
 པའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་ཉིན་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་
 འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྤྱིད་སྤྱོད་སྤྱི་ལྷན་པ་ཆེ་
 རིང་མཆོག་གིས་འཆོམས་འདྲི་གནང་དོན།
 དེ་རིང་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༧༧ རབ་གནས་ཤིང་
 འབྲུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་བཞད་ལ་བོད་སྤྱི་
 རང་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚང་མར་ངས་
 བཀའ་ཤག་སྐབས་བརྒྱ་དུག་པ་དང་ང་རང་སྤྱི་
 རོས་ནས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་འཆོམས་འདྲིའི་
 བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

གནས་སྐབས་ལ་འགྲུར་བ་བྱགས་ཆེན་པོ་སྤྱི་
 ཡོད། ལྷག་པར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་
 སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱེད་
 དུས་ཚོས་དང་སྐད་ཡིག་སོགས་པ་གཅེས་སྤྱི་
 བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་
 བྱ་རྒྱུར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྤྱིད་བྱས་འཛིན་
 སྐབས་དེ་ཙམ་མེད་གཏང་རྒྱུའི་སྤྱིད་བྱས་བརྒྱུད་
 གི་ཡོད་དུས། ང་ཚོས་སྤྱི་དང་མ་འདྲུ་བའི་
 གདོང་ལེན་བྱ་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་འོག་
 སྤྱི་ལོ་ཡོད་པ་དུན་གྱི་ཡོད།

ཡོད་ལ། དེ་མཚུངས་གོ་སྐབས་ཀྱང་མང་པོ་
 ཡོད། དེ་འདྲུ་ཡིན་དུས། ཐོག་མར་བོད་ནང་
 ལ་བཞུགས་མཁུ་བྱིད་རང་ཚོར་དགའ་ངལ་
 མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་འོག་ནས་སོ་སོའི་
 བསམ་པ་ནང་བཞིན་ལས་ཀ་བྱེད་མི་ཐུབ་པོ་
 མང་པོ་ཡོད་རེད་དེ། སོ་སོའི་སྤྱི་གཞུང་ཆད་
 འབེན་ལ་བཅུགས་ནས་དགའ་ལས་རྒྱག་གི་
 ཡོད། གཙོ་བོ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་
 རྗེ་བཀའ་རྒྱུ་དང་། དེའི་ནང་གཙོ་བོ་བྱིད་ཆོ་
 བོད་ནང་དུ་ཡོད་མཁུ་ཚོས་ལུས་པ་མེད་པའི་
 སྤྱི་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ཀྱི་
 གནད་དོན་དེ་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་སྐབས་ལ་གནས་ཐུབ་
 པ་བྱུང་བ་རེད། དེས་ན། དེ་རིང་ལོ་གསར་གྱི་
 དུས་སྟོན་འདྲི་དང་སྤྱོད་སྤྱི་ལྷན་ལ་འོངས་

ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ལ་སྤྱོད་སྤྱི་ལྷན་ལོ་ངོ་ ༤༤
 དང་། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་
 བྱས་ནས་ལོ་ ༡༤ ཙམ་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད།
 བོད་ནང་དུ་འང་འདས་པའི་ལོ་ངོ་དེ་དག་ནང་

པ་ཡིན་ནའང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་སྲུང་སྐྱོབ་
 བྱ་རྒྱུར་སོ་སོས་གནས་སྡངས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་
 འོག་ལ་ཡིན་ནའང་འབད་ཚེ་ལ་སྡོད་མེད་ཤེད་ཀྱི་
 ཡིན་པས་མ་པའི་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་དགོས་
 རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ནང་
 དུ་ཡིན་ན་ང་ཚོའི་སློབ་འདུགས་བརྒྱུད་ཡིན་
 རའང་རེད། སོ་སོའི་དོས་ནས་
 གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་འབད་ཚེ་ལ་
 ལུ་གི་ཡོད། ལྷག་དོན་དུ་སློབ་
 འདུགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་
 མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 སློ་ཚོགས་ནང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་
 འབད་ཚེ་ལ་ལུ་བཞིན་པ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ལོ་གསར་གྱི་
 འཚམས་འདྲི་འདི་བརྒྱུད་
 བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཚོས་
 ཀྱང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་སྲུང་སྐྱོབ་
 བྱ་བར་སྐར་ལས་ལྷག་པ་འབད་ཚེ་ལ་བྱ་
 རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ལུ་འདོད་བྱུང་།
 ལོ་གསར་འདི་དང་སྐབས་བརྒྱན་ཏེ་ང་ཚོ་གནས་
 སྡངས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སྲུང་གི་ཡོད་ནའང་མ་
 འོངས་པར་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོད་བསལ་ལ་རྒྱ་
 དང་། བོད་ལ་ཞི་བདེ་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་
 ཉམ་ཅིག་དེ་འཚོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་གསལ་
 པོ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་
 དུས་རྒྱུན་དུ་བཀའ་གནང་གི་ཡོད་པ་ལྟར།
 ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ཆགས་བབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་
 པར། བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་དེ་བོད་ཙམ་མ་ཡིན་
 པར་ཁྱིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་མཚོན་པའི་རྒྱལ་
 སློ་ཁྱོན་ལ་ཕན་གནོད་བྱུགས་ཆེན་པོ་འདྲེན་

ཐུབ་པའི་གནས་སྡངས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་།
 ལྷག་པར་དུ་བོད་པའི་ནང་ཚོས་ལ་བརྟན་པའི་
 འཚོ་བ་མེད་པའི་རིག་གཞུང་དེ་ཡུལ་བ་རིན་
 པོ་ཆེས་གལ་ཆེན་པོ་བརྩི་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་འཐབ་ཚེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་
 ཡིན་ནའང་འཚོ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སྲུ་མཐུད་

པ་རེད། གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ལྷ་མའི་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་
 བད་བརྟན་མ་བརྟན་དེ་ང་ཚོ་སློབ་མ་ཚོའི་བྱེད་
 ལས་དང་། ལྷ་མ་དང་སློབ་མའི་དམ་ཚིག་ལ་
 རག་ལུས་ཡོད་པ་སོང་ཙང་། ལྷ་མའི་དགོངས་
 པ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྟོགས་པ་
 ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཉམས་ལེན་ལ་བྱེད་ཐུབ་པ་

བྱ་རྒྱུ་དེ་དོན་གྱི་སློང་པོ་རེད་
 ཅེས་ལུས་པའི་ཐོག་ནས་བོད་
 སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་དང་།
 དེ་བཞིན་བོད་མིར་དགའ་ཞེན་
 དང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་སྲུང་
 བརྩི་ལུ་མཁན་ཚང་མར་བོད་
 མའི་སློབ་འདུགས་བཀའ་
 བཀའ་དོས་ནས་སྐར་ཡང་
 འཚམས་འདྲིའི་བཀའ་ཤིས་

འགོ་དགོས་པ་ཡིན། འཚོ་བ་མེད་པའི་ཐོག་
 རས་ང་ཚོས་ཐབས་ལམ་ཞིག་བརྟན་ཐུབ་པ་
 ཡིན་ན། རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད།
 དེ་མ་གཏོགས་འཚོ་བའི་ལས་བྱས་ནས་དེའི་
 འབྲས་བུ་འཚོ་བ་མ་གཏོགས་ཡོང་ཐབས་མེད།
 དེ་ཡིན་དུས་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་མི་འདུག་པར་
 ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་གཞིར་བཟུང་
 བརྒྱབ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན།
 བོད་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་ཚོ་ཡིན་ནའང་སློབ་དེ་པོ་
 བྱས་ཏེ་བཞུགས། བར་ལམ་སློབ་མོར་ཡོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྐང་ཏོག་དང་།
 ས་ལུ་སྐར། རྟོ་རྟོ་གདན་དུ་ཆིབས་བརྒྱུར་གནང་
 བའི་སྐབས་སྐྱ་གཟུགས་བདེ་ཐང་ཡག་ཐག་ཚོད་
 བྱུང་ཡོད། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དོས་ནས་
 ཀྱང་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་བད་བརྟན་པའི་བྱུགས་བརྟེན་
 བརྟན་པོ་ཡོད་ལ་བཀའ་ཡང་ཡང་གནང་ཡོད་

བདེ་ལེགས་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་
 གསུངས་ཡོད་པ་བཙམ།

ཡོག་ས་མཚོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང་། བོད་མའི་
 སློབ་འདུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། གསལ་བརྒྱུགས་སོགས་
 ཞིབ་ཕྱ་གཤམ་གསལ་དུ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ཐོག་
 གཟུགས་པར་འཚལ།
www.bod.asia

སྤྱི་ཚོམ་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེ་པོ་མཆོག་ལ་ཡསྐབ་ཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་གིས་

བརྟན་བཟུགས་བསྐྱར་འབྲུལ་ལུས་པ།

༡༧ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༧ ལྷོ་ ༡ ཆོས་ ༡༧
 ཉིན་སྤྱི་ཚོམ་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེ་པོ་
 མཆོག་ལ་ད་རམ་ས་ལའི་བཟུགས་སྐྱར་རྒྱལ་
 བའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྐྱབ་ཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་
 བཅའ་ལེགས་བཟང་གིས་སྤོལ་དཀར་
 ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཆོ་
 གའི་སྤོལ་བརྟན་བཟུགས་
 བསྐྱར་འབྲུལ་ལུས་ཡིད་པ་
 རེད། དེ་ཡང་བརྟན་བཟུགས་
 གྱི་ཆོ་ག་རིམ་པར་བསྐྱེད་ས་
 རིམ་བཞུགས་སྤོལ་རྣམས་
 དེ་རིང་བརྟན་བཟུགས་
 གནང་བར་སྐྱབས་རྩེ་ཆེ་ལྷོ་
 ལྷོ་ཡིན། རོས་ནས་རྒྱུན་

ལྷོ་ལོ་ལའི་ལོག་སྤྱིད་
 པ་ཞེས་མང་པོ་ཞིག་བཟང་སྤོལ་དང་། དང་
 སང་འགྱུར་བ་སྤོལ་ནས་དུ་ལའི་ལྷོ་མ་ཞེས་
 དགའ་མོས་བྱེད་མཁན་རྒྱ་ནག་དུའང་མང་པོ་
 འདུག འཇམ་གླིང་གྲོ་བྲང་གར་རུབ་གང་སར་
 རྒྱུ་ག་ཆོད་བྱུབ་བྱུབ་ཀྱིས་
 མི་ལམ་ལ་ཡིད་པ་བཞིན་ལོ་
 བརྟན་དང་བརྟུན་རིང་སྤོལ་བྱུབ་
 པར་སྤོལ་ལམ་རྒྱལ་གྱི་ཡིད།
 དུ་ལའི་ལྷོ་མར་དགའ་མོས་
 བྱེད་མཁན་ཚང་མས་དུ་ལའི་
 ལྷོ་མ་ཟེར་དུས་སེམས་ཐག་
 ཉེ་པོ་དང་། དགའ་མོས་བྱས་
 པ་དེའི་བག་ཆགས་ཆོར་བས་

རོས་ལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་ཡོད་
 པ་རེད་ལ། འཇམ་གླིང་གར་རུབ་གྲོ་བྲང་གང་
 སར་དུ་ལའི་ལྷོ་མར་དགའ་མོས་བྱེད་མཁན་
 རི་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག ཚང་མས་རོས་
 ལ་དགའ་མོས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་རོས་ནས་
 རྒྱུ་ག་ཆོད་བྱུབ་བྱུབ་ཀྱིས་
 མི་ལམ་ལ་ཡིད་པ་བཞིན་ལོ་
 བརྟན་དང་བརྟུན་རིང་སྤོལ་བྱུབ་
 པར་སྤོལ་ལམ་རྒྱལ་གྱི་ཡིད།
 དུ་ལའི་ལྷོ་མར་དགའ་མོས་
 བྱེད་མཁན་ཚང་མས་དུ་ལའི་
 ལྷོ་མ་ཟེར་དུས་སེམས་ཐག་
 ཉེ་པོ་དང་། དགའ་མོས་བྱས་
 པ་དེའི་བག་ཆགས་ཆོར་བས་

དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ནི། རི་སྤོལ་
 རྣམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། འགྲོ་བ་རི་སྤོལ་
 གནས་གྱུར་པ། དེ་སྤོལ་བདག་ནི་གནས་གྱུར་
 རྣམས། འགྲོ་བའི་སྤོལ་བསྐྱེད་སེམས་པར་ཤོག
 ཁུལ་སྤོལ་ལམ་རྒྱལ་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟ་རོས་
 རང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་སྤོལ། བོད་
 གྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 མཁན་ཚང་མས་རོས་ལ་དད་པ་དང་། མོས་
 པ་རྩེ་གཅིག་ཡོད་པས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་
 མི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་སྤོལ་པ་ཞིག་འདུག
 ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་དྲན་པ་ལ། རོས་རང་ལྟ་སར་
 ཡོད་དུས་ཁ་ཆེ་གྲོགས་པོ་མང་པོ་ཡོད། ཆོས་
 ལུགས་མི་གཅིག་ཀྱང་ཚང་མས་རོས་ལ་ད་
 ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་

དུ་ལའི་ལྷོ་མར་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་རི་མང་རི་
 མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག དེ་དག་ལ་ག་ཆོད་
 བྱུབ་བྱུབ་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་བྱེད་བྱུབ་པ་ཞིག་
 དང་། མདོར་ན། རོས་རང་ས་ཁུལ་འདིར་
 རྒྱུས་ནས་གཙོ་བོ་བོད་གངས་ཅན་གྲོངས་ཀྱི་སྤོལ་
 འགྲོ་སེམས་ཅན་སྤོལ་དང་། ཆོས་མ་དར་སའི་
 ལུང་པའི་ནང་དུའང་དུ་ལའི་ལྷོ་མ་ཟེར་སྐབས་
 དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་གི་འདུག་
 པས། བསྐྱར་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་ཁྲུབ་
 པའམ། འབྲུབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་བའི་
 རྒྱུགས་དེར་ནི། རྒྱུང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་
 བསྐྱེད་པ་ཡིས། བཅའ་བདེའི་གཉེན་དེ་གསལ་
 བར་བྱེད་པར་ཤོག ཁུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟག་
 བསམ་བསྐྱེད་དེ་སྤོལ་གྱི་ཡོད།

ནས་ཆོར་བས་སྤོལ་པ་དེ་ཅང་གསལ་པོ་
 རེད། འཇམ་གླིང་གང་སར་གྲོགས་པའི་འདུ་
 ལེས་དང་། མིའི་བརྩེ་བ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 དགའ་མོས་བྱེད་མཁན་དེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།
 དེ་དག་ཚང་མར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བྱུབ་པའི་
 བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཞིག་བཞག་ན་ཆོར་བས་
 རྣམ་ཆོར་བས་སྤོལ་ཆོར་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པ་དང་། རོས་རང་འཕགས་པ་སྤོལ་
 རས་གཟིགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད་པས། དེས་སྤོལ་དང་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པ་རྣམས་དོན་གྱིས་འཕགས་པ་སྤོལ་
 རས་གཟིགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་
 ཡོད། དེར་བརྟེན། རོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
 རྣམས་ཆོར་བས་ནས་ཆོར་བས་སྤོལ་འཕགས་

པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་
 སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བར་བསྐྱེད་པ་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་
 ཞིག་དང་། བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ཡོང་བྱུང་བ་ཞིག
 སྐབས་སུ་བབས་པའམ་གཙོ་ཆེ་ཤོས། བོད་
 གངས་ཅན་སྤོངས་ཀྱི་བོད་མི་ཚོ་ཉ་ལས་པའི་
 དང་པ་དང་། མོས་པ་ཕྱི་གཅིག་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་བཞིན་ལ་དྲགས་སོགས་དེ་མ་ལ་ཡའི་རི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཚམས་ཀྱིས་དོས་ལ་དགའ་མོས་ཕྱི་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་མི་ཚོ་འདི་ལ་བག་ཆགས་
 བཟང་པོ་ཞིག་བཞག་ནས་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་

རབས་སུ་བག་ཆགས་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱིན་ཡོང་
 དུས་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱེབས་ཐུབ་
 པ་ཞིག་ལ་དོས་ཀྱིས་སྤོངས་ལམ་རྒྱག་གི་ཡིན་
 ལ། བྱིད་ཚོ་ཚང་མས་སྤོངས་ལམ་རྒྱག་རོགས།
 དེ་རིང་འདིར་གྲུ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཚོ་རྒྱ་
 རྒྱུད་མཁའ་རེད། ཚང་མ་རྒྱུ་ཐག་རེད། གྲུ་ཚང་
 ལ་གསང་བདེ་འདིགས་གསུམ་དུས་འཁོར་དང་
 བཅས་པ་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་ཚོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་སྤོངས་བྱས་
 ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་དང་། གསང་

བདེ་འདིགས་གསུམ་དུས་འཁོར་དང་བཅས་
 པའི་བསྐྱེད་པ་འདོན་སྤྱོད་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་སྤྱི་
 ལམ་སྤོངས་ད་ལྟ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད་ལ། ད་དུང་
 ཡག་པོ་ཡོང་བར་རྒྱུ་ཐག་གཞན་ཤོག གཞན་
 ལྷ་རྒྱུ་མེད། བཟུ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
 ཞེས་བཀའ་སྤོངས་སྤེལ་རྗེས་ལ་རྒྱུ་ལ་བའི་ཞབས་
 བརྟན་གསོལ་འདེབས་སོགས་བརྟན་བཞུགས་
 ཀྱི་ཚོག་རིམ་པར་གཞན་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ཉིན་ཚོས་འབྲེལ་ བཀའ་དྲིན་སྤེལ་བ།

༄༅། །སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༤
 བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་
 ཉིན་སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གིས་ད་རམ་ས་ལའི་ཐེག་ཆེན་ཚོས་

འདོན་དང་འབྲེལ། བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་
 ཤེས་རིག་བཀའ་སྤོངས་ཐར་ལམ་སྤོངས་མ་མཆོག་
 གིས་མཚུལ་ཉེན་གསུམ་འདེགས་འབྲུལ་ལྟས་
 ཤིང་། རྒྱུད་སྤོངས་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།

རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་ཚར་གསུམ་གསུང་འདོན་
 རྗེས་བཀའ་སྤོངས་སྤེལ་དོན། དེ་རིང་འདིར་
 འཆར་ཅན་ལྟར་གསུང་ཚོས་ར་བར་གསུང་
 ཚོས་བྱེད་པ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར་འཇམ་སྐྱིང་

སྐྱིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
 ཐམས་ཅད་ནལ་འཁྱོར་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། མ་ཞི་
 ཡི་གེ་དུག་མའི་བཞུགས་ལུང་།
 སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཚོས་འབྲེལ་
 བཀའ་དྲིན་སྤེལ་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་ཡང་གོང་ཚོས་ཉིན་གྱི་རྩ་
 རྩོ་རྒྱ་ཚོད་ ༡༡:༣༥ ཙམ་ལ་
 ད་རམ་ས་ལའི་བཞུགས་སྐྱར་

འདིར་རིམ་བཞིན་ཚོས་ལ་དོ་
 སྐྱང་ཆེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག
 དེས་པོ་ཡར་རྒྱས་རྒྱུང་པར་
 དམིགས་མཁའ་ཚོས་ཀྱང་
 གཞི་ནས་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་
 དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩོ་
 བཞིན་ཡོད། ཚོས་ལུགས་ཚང་
 མའི་ནང་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་
 དང་པ་བྱེད་པ་གསུངས་ཡོད་

པོ་བྱང་ནས་ཐེག་ཆེན་ཚོས་སྐྱིང་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་གསུང་ཚོས་ར་བའི་
 བཞུགས་ཁྲིར་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད་མཚམས་
 ཤེས་རབ་སྤོངས་པོ་སོགས་ཞལ་འདོད་ཞག་གསུང་

སྤོངས་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ། རམ་གྲུ་མཁའ་རིན་
 པོ་ཆེ། སྤོངས་ལམ་ཆེན་མོའི་བྱིངས་འདོན་སོགས་
 རས་མཇལ་ཁ་ལྟས་རྗེས། སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སངས་

ཅིང་། དེས་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་ཡོང་བར་ཕན་
 ཐོགས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། སེམས་
 ཞམས་རིག་པ་དང་འབྲེལ་ནས་སེམས་ཀྱི་ཞི་
 བདེ་བཟོ་བ་ལ་ཕལ་ཆེར་ནང་པའི་ཚོས་བཟོ་

ཤོས་ཆགས་ཡོད། རོས་ཀྱིས་ངོ་ཤོས་པ་ཚན་
 རིག་པ་མང་པོའི་ནང་སེམས་ཁམས་རིག་པ་
 དང་འབྲེལ་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་
 གྱུར་མཁན་ཇི་མང་ཇི་མང་ལ་འགྲོ་བཞིན་པ་
 ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ནི་
 སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
 རས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་རྒྱུ་བྱེད་ཡོད། དེས་
 པོ་ཡར་རྒྱས་སྤྱི་ན་ནས་འགྲུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་
 གྲང་། སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཐོག་ནས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་
 ཚེར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་དང་། ཚན་
 རིག་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན།

ང་ཚོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བའི་ལ་ཡོད་པའི་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་འདི་ནི་སེམས་ཁམས་
 རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཀྱི་
 ཞི་བདེ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་མ་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། རོས་
 ཀྱི་ངོ་ཤོས་པ་ནང་ཚོས་ལ་དད་ཚེན་པོ་ཡོད་
 མཁན་མང་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་། སེམས་ཀྱི་
 ཞི་བདེ་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཐོག་ལ་དགོན་
 མཚོག་ལ་སྤོང་ལ་མ་བརྒྱུ་བྱེད་པ་ཅམ་མ་
 གཏོགས་སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཚོས་ལུགས་དང་། དེའི་ནང་ཚན་ནས་
 དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་ཚོས་བརྒྱུད་ཟབ་ཤོས་ཆགས་
 འདུག དེང་སང་ཚན་རིག་པའི་ནང་ཚོས་དད་
 མེད་ནའང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་
 འདོད་གསུམ་པ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། སེམས་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཞི་བདེ་དཀྱུགས་མཁན་ཆགས་སྣང་གཉིས་
 པོ་ཆགས་ཡོད་པས། ཆགས་སྣང་ལུགས་རྒྱུད་
 དུ་གཏོང་དགོས། གཙོ་པོ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་
 དབྱུ་མ་འདུག་པ་ལས། གང་སྤྱི་བའི་ཉིད་

རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ལུན་ཚོགས་འདིའི། ཤས་པོན་
 དང་ནི་སྤོལ་ལ་ཚུ་འདྲ་ལུན་རིང་དུ། ཤོངས་
 རྒྱུད་གནས་ལ་སྤོན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ།
 རྟེན་སྤྱི་བའི་གིས་ཐོག་མར་སྤྱི་བའི་བསྟོན་
 པར་བཀྱ། ཞེས་དཔལ་ལྷན་ལྟ་བུ་ལྟུགས་
 པས་དབྱུ་མ་འདུག་པའི་མཚོན་བརྟེན་དུ་སྤྱི་
 རྒྱུ་ལ་བསྟོན་པ་གནང་ཡོད། སྤྱི་བའི་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་ལ་སོགས་པ་སྤོན་གྱི་མཁས་པ་ཚོས་
 གཞུང་མངོན་པའི་ནང་དུ། རྟོག་པའི་བྱ་བ་
 བསལ་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚོན་བརྟེན་
 མངོན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་བའི་ཚེན་པོ་ལ་དམིགས་
 བསལ་གྱིས་མཚོན་བརྟེན་མངོན་མཁན་ནི་ལྟ་
 བ་ལྟུགས་པའི་གཞུང་འདི་རེད། སྤྱི་བའི་ཉི་
 ཅང་གལ་ཚེན་པོ་རེད། དེ་ལོས་ཚོས་དད་མེད་
 མཁན་དང་། དུད་འགྲོ་ཚུན་ཆད་ནས་ཕན་ཚུན་
 ལ་བརྟེན་བྱེད་པ་དང་། རོགས་བྱེད་པ། གཞོན་
 པ་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་པས་སྤྱི་བའི་ཉི་
 ཅ་ཅང་གལ་ཚེན་པོ་རེད། དེང་གི་འཛམ་གླིང་
 འདིར་འཚོ་བ་ཚོས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་ཆགས་ཡོད་
 པས་སྤྱི་བའི་སྤོན་ཉི་ཅང་གལ་ཚེན་པོ་རེད།
 རོས་རང་ལ་མཚོན་ན་ཞོགས་པ་ཡར་ལངས་
 པ་དང་སྤྱི་བའི་སྤོན་ལ་བསམ་སྤོན་གཏོང་གི་ཡོད།
 རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 འགྲོ་སྣངས་ནི་སྤོན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རེད། སྤྱི་
 རྒྱུ་ལེ་རྒྱའི་དང་གཉིས་སྤོན་མེད་སྤོན། ཞེས་པ་ལྟར་
 ལུང་རྒྱུ་བྱེད་སེམས་དང་སྤོན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་
 རོས་ཀྱིས་ཉིན་ལྟར་བསམ་སྤོན་གཏོང་གི་ཡོད།
 དེས་སེམས་ལ་ཉི་ཅང་ཕན་གྱི་འདུག དེས་
 གནས་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་དེའི་ཐོག་ནས་ཡོང་
 གི་འདུག རོས་ཀྱིས་འཆར་ཅན་ལུ་བཞིན་པ་
 ལྟར། ཚེ་རྒྱུ་བྱེད་མཚོག་གྲང་རེད། སེམས་ལ་

ཞི་བདེ་ཡོད་ན་སེམས་འཇུག་གི་མེད། སེམས་
 མ་འཇུག་ན་ལུས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྤོན་མས་ཤིང་།
 དེའི་ཐོག་ནས་མི་ཚེ་རིང་པོར་སྤོན་བྱུང་བ་ཞིག་
 རེད། སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་མེད་པར་འཇུག་པ་
 འཇུག་ནས་ལུས་མ་བདེ་བ་ཆགས་ཡོང་སྐབས་
 ལུས་དུ་ཚེ་རྒྱུ་བྱེད་དང་ཚེ་རིལ་ཟ་བ་སོགས་ཡོང་
 གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་ལུས་པ་ཚེན་པོ་ཞིག་པོ་
 རེད། སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ནི་ཚེ་རྒྱུ་བྱེད་མཚོག་
 རེད།
 ལྟ་ལེ་རྒྱའི་ཚོས་བརྒྱུད་ལུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་
 བསམ་སྤོན་གཏོང་གི་ཡོད་པའི་ཚོས་ཚུལ་འདི་ང་
 ཚོ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད། ད་ལྟའི་བར་དུ་ང་ཚོས་བདག་པོ་
 བརྒྱུ་བྱེ། ཐོག་མར་སྤོན་གཉེས། དེ་ནས་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ། མཐར་སྤོན་པའི་
 ཐོག་ནས་བདག་པོ་རྒྱུ་སྣངས་འདི་ནི་ཁ་ནས་
 བཤད་པ་ཅམ་མིན། དཔུད་འཛོག་ལུང་འབྲེལ་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་སེམས་པ་ཡག་པོ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་
 བྱ་བ་ཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཕལ་ཚེར་འཛམ་
 རྒྱུང་གི་སྤྱི་ཚོར་རེད་ཅམ་བརྟེན་བྱུང་གྱི་འདུག
 ང་ཚོས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བདག་པོ་བརྒྱུ་བྱེད་
 རེད། ད་དུང་ཡང་བདག་པོ་རྒྱུ་བྱེད་གལ་ཚེན་
 པོ་རེད། ཚོས་ལ་བདག་པོ་བརྒྱུ་བྱེད་ཟེར་བ་ནི་
 ལྟ་ཁང་བཞེངས་པ་དང་། དུལ་སྤོན་གསོག་
 པ་ལྟ་བུ་མ་རེད། བསམ་སྤོན་གཏོང་སྣངས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་སྤྱི་བའི་གཙོ་པོར་བཞག་ནས་སེམས་
 ཀྱི་ཞི་བདེ་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་
 རིག་གཞུང་གཙོ་པོ་ཞིག་རེད། ད་ལྟའི་བར་དུ་
 ཉི་ཅང་བདག་པོ་ཡག་པོ་བརྒྱུ་བྱེད། འཛམ་
 རྒྱུང་འཇུག་ཆ་དོད་པོ་འདིར་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་
 གལ་ཚེན་པོ་ཡིན་པས་ཁོང་ཁོ་དང་ང་རྒྱལ་གྱིས་

སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དགུགས་ཀྱི་ཡོད། གཞན་པའི་
གྱི་སྐྱོ་ལག་པོ་བྱུང་ན་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡོད་པ་
དང་། ལུས་ཀྱང་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད།

བྱམས་པ་དང་བརྟེན་པའི་ཐོག་ནས་པན་ཚུན་ལ་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཆེན་པོ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་
གྱི་ས་ཁུལ་དུ་སྐྱོ་ས་སྐྱོ་ས་འཛོག་གིས་མིག་
སྐྱོ་ས་ལག་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདྲུག་ རྒྱ་དོར་ཡུལ་
སོགས་སུ་འཁྲུག་པ་བྱུག་པ་དང་། གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་བསམ་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱི་
ཡོད། བོད་དུ་དབུས་གཙང་ཁུལ་དང་། ཁམས་
ཁུལ། མདོ་སྐད་ཁུལ་བཅས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱས་མི་སེམས་སྐྱོད་སྐྱོད་བཟོ་བ་ལ་ཉན་ཉན་

པན་ཐོགས་ཡོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདྲུག་ ང་ཚོ་
ཚང་མས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་ད་ལྟའི་བར་དུ་
བདག་པོ་བརྒྱབ་ནས་སྐྱེ་ཡོངས་ཀྱི་མིག་སྐྱོ་ས་
ལག་པོ་ཡོད། བོད་པ་ཚོ་སེམས་བཟང་པོ་དང་
གཤིས་ཀ་ལག་པོ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་མེད་གྲོགས་
པོ་ཚོས་ཀྱང་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་འདྲུག་ བོད་པའི་
སེམས་རྒྱུད་བཟང་པོ་བྱེད་པའི་གཤིས་ཀ་འདི་
ད་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟའི་བར་དུ་བདག་
པོ་བརྒྱབ་པ་བཞིན་གལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་བྱུ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཚང་མས་སེམས་ལ་ཞིག་དུས་
ཚོད་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་
ཀྱི་ཞི་བདེ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བྱུ་མེད། ཅེས་

སོགས་མི་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་པ་ཚང་མས་
འགན་ཁུར་པ་སོགས་བཀའ་སློབ་ཟབ་རྒྱས་
སྦྱུང་རྗེས་ཐམས་ཅད་ནལ་འཕྲོར་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོས་འབྲེལ་དང་། མ་ཞི་བཤད་ལུང་
བཀའ་དྲིན་སྦྱུང་ཞིང་། མཐར་སྐྱེས་རབས་
ཀྱི་ཚོས་འབྲེལ་བཀའ་དྲིན་སྦྱུང་རྗེས། གཏིང་
རག་གི་མཚུལ་ལུལ་ཉེ་ཆོ་འཕུལ་དུས་ཆེན་ཉིན་
ཀྱི་ཚོས་འབྲེལ་གནང་སློབ་ལགས་པར་གྲུབ་ཡོད།

བོད་མིའི་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་གསུམ་བཅུ་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༥ པའི་མཇུག་སྐྱོར་

བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།

༡༢། །དེ་རིང་ནི་ཟ෍་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་བོད་
ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཚོས་
བོད་འཕྲོར་བྱ་དམག་གི་རྒྱབ་སྐྱོད་ལ་དོ་རྒོལ་
གྱི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་

དོ་ ༡༦ འཁོར་བའི་དུས་ཚོགས་ཀྱང་ཡིན་
ལ། ཟ෍་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ནས་བཟུང་ད་བར་
བོད་རང་དབང་ཆེད་རང་ལུས་མེར་སྲིག་གཏོང་

སྲིག་ཤོར་བའི་དཔལ་པོ་དཔལ་མོ་རྣམས་རྗེས་
སྐྱོད་པའི་སྐྱོ་ནས་མཚོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་
བྱ་མཚོར་བསྐྱོ་སྐྱོ་གསོལ་འདེབས་དང་།

གྱི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་
སྐྱེལ་ཉེ་མེ་ལོ་ ༦༥ འཁོར་
བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོ་ཡིན་
ལ། ཟ෍་ལོ་ ༡༩༥༢ ལོ་ནས་ལོ་
གསུམ་བཅུ་མར་ལྷ་སར་
ཞི་ཚོལ་བྱུང་བར་ ༡༩༥༩
ཟ෍་ ༩ ཚེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་
གཞུང་གིས་དུག་པོའི་ཁྲིམས་
གཞི་བརྒྱུ་ལ་ཉེ་མེ་ལོ་
༩༥ ལྷག་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་

ད་ལྟའང་རྒྱ་གཞུང་གི་བཙན་
འོག་དུ་མཁར་གཙང་མུང་
བཞིན་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་རྣམས་ལ་
གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ལུ་
རྒྱ་ཡིན། བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པར་
བསམ་གཞིག་བྱེད་སྐབས།
ང་ཚོས་བོད་དང་འཛམ་གླིང་
ཁྲིན་དུ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་
པའི་གནད་དོན་ལ་བསམ་སྐྱོ་
མི་གཏོང་ག་མེད་ཡིན་ཞིང་།

དང་། ཟ෍་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་བོད་ས་ཁྲིན་
ཡོངས་སུ་སྤྱི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོ་བྱུང་ནས་ལོ་

མཁར་ ༡༥༢ ལོས་ཚོར་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས།
རྒྱ་གཞུང་གི་དབང་ཤེད་དུག་གཞིན་འོག་ལུས་

ར་ལོ་ལས་ལུ་ཁེ་རེན་ལ་བཙན་འཇུལ་བྱས་
ཉེ་ལོ་གཉིས་ལྷག་སྐྱེན་པ་དང་། ལྷ་ཇའི་ཁུལ་

དུ་དབྱི་སི་རལ་དང་ཉ་མ་སི་གཡུལ་འབྲུག་
 མཚམས་ཚོད་ཀྱི་མེད་པ་བཅས་ཀྱིས་ཡུ་རོབ་
 དང་ཨེ་ཤ་ཡའི་རྣམས་ས་ཆེན་མོར་འབྲུག་ཟིང་
 གི་རྣམས་རུམ་མཐུག་པོ་འབྲིབ་ཅིང་། སློབས་
 ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་དབར་ཆབ་སྲིད་དང་ཚོང་
 འབྲེལ། དུག་ཤུགས་ཀྱི་ཤོག་བརྒྱུལ་དང་།
 རྒྱ་ནག་ནང་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་རྒྱུད་དང་
 དུས་མཚུངས་སུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་གསུམ་རང་
 དབང་ལ་དམ་བརྒྱགས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་རྒྱ་རྒྱུག་ཏུ་
 འགོ་བཙུག་ཡོད་ལ། བོད་ནང་བོད་མི་རིགས་
 ཡུན་གནས་ཐུབ་མེད་ཐད་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱུང་མ་
 ཚུང་བའི་དཀའ་ཉེན་འཕྲད་བཞིན་ཡོད།

དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུལ་ཉེ་ཏུ་གིས་བཅན་
 འཇུག་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུག་གི་རིང་
 བོད་མི་རིགས་ཅུ་མེད་གཏོང་བའི་སྲིད་ཇུས་
 རྒྱུན་མཐུད་སློབ་སྦྱོར་ཐོག་ ཉེ་བའི་ལོ་རྒྱུ་
 བརྒྱུག་གི་རིང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་
 ས་ཁྲིམ་ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་དང་འབྲོག་སྡེ་
 བར་གྱི་གཞི་རིམ་སློབ་འཇུགས་རྒྱ་བརྒྱུད་
 དང་། གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སློབ་ཉམས་བོད་ནང་ཁུལ་
 དང་བོད་སྲིད་མི་འབྲོག་གཞིས་སློབ་ ལས་ཤུད་
 ཁྲི་ཕྱག་དུ་མ་ལས་གྲུབ་པའི་ལས་དོན་རྒྱ་
 ཁག་ཆེད་གཏོང་གིས་བོད་མིའི་འགོ་འདུག་
 ཉལ་འཆག་ལ་སྤངས་འདོད། དེ་མིག་ཅན་
 ཀྱི་འཛིན་སྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོང་ཚོ་རི་རྒྱུང་
 དང་མིའི་འགོ་འོང་བཅས་པར་ཉེན་མཚན་ལྡོ་
 བཤེར་དང་། བོད་མི་ནང་ཁུལ་པན་རྒྱུན་སོ་
 ལྷ་བྱ་ར་བཅན་འགྲེལ་བྱེད་པ་མ་ཟད། བོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དོར་ཏེ་གྲུང་ལྷོ་མི་རིགས་
 གཅིག་མཐུན་འདུས་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 བརྟན་འཇུགས་དགོས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་

ཡིག་སྲོད་སྲོད་མི་ཚོག་པར་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་
 (རྒྱལ་ཁབ་སྲོད་སྐད་ཡིག་) ཁྲུབ་གདལ་
 གཏོང་དགོས་པ་དང་། ནང་པའི་བཀའ་
 བརྒྱན་དམར་པོའི་ལྷ་གྲུབ་དང་འཚམས་
 བར་འགྲེལ་བཤད་གསར་ཚོམ་དང་། ཚོས་
 ཁྲིམས་དང་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་བཟོ་བཅོས་
 བྱས་ཏེ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བརྒྱན་གྲུང་གོ་ཅན་
 དུ་བརྒྱུར་དགོས་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་
 ཚོས་གཅེས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ཟེར་བ་ཁྲིམ་ཚང་
 རེ་རེ་དང་མི་རེ་རོ་རེར་སློབ་དགོས་ཡུགས་
 བརྒྱགས་ཏེ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་།
 དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རིག་དང་སྐད་ཡིག་ཅ་
 མེད་གཏོང་བའི་སྲིད་ཇུས་ཚ་ཚ་འུར་འུར་སློབ་
 བཞིན་པའི་སློབ་བཀའ་ཤག་གི་གཏམ་བཤད་རྒྱ་
 རྒྱུས་སུ་རོབ་ཅམ་ལུས་ཟེན་པ་ལྟར་དང་།
 ཉེ་ལམ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་གི་
 ཅུ་ཁྲིམས་དང་། མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་
 སྲོད་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་རྒྱའི་ལྷ་གྲུབ་ལ་
 འགྲེལ་ལོག་གམ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སློབ་ཉམས་འགལ་
 རྒྱའི་ཁྲིམས་སློབ་དང་སྲིད་ཇུས་ཡིག་ཆ་འདྲ་
 མེན་ཞིག་གཏན་འབེབས་འགྲེམས་སློབ་བྱེད་
 བཞིན་འདུག་པས། ཐེངས་འདིར་རྒྱ་གཞུང་
 གིས་ཁྲིམས་ཡིག་བརྒྱུར་བཅོས་བརྒྱུད་ནས་
 བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བརྒྱན་
 ཅུ་མེད་གཏོང་བཞིན་པའི་སྲིད་ཇུས་ཁག་སྤོང་
 བརྒྱས་སུ་བརྒྱུད་འདོད་བྱུང་།

གཅིག་ བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཉམས་དམས།

རྒྱ་ནག་གི་ཅུ་ཁྲིམས་དང་། མི་རིགས་ས་
 ཁོངས་རང་སྲོད་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་། རང་
 སྲོད་སློབ་ཚན་ཁག་ནས་རང་སྲོད་སློབ་ཡིག་དང་

ཁོར་སྲོད་སློབ་ཡིག་བཟོ་ཚོག་པའི་ཆ་རྒྱུན་
 བརྒྱན་ཡོད་པ་ལྟར། མཚོ་སློབ་དང་། སི་ཁྲིན།
 ཀན་སུའུ། ཡུན་ནན་བཅས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་ནང་
 རྒྱ་བརྒྱལ་བྱས་ཏེ་བོད་རིགས་རང་སྲོད་གི་མིང་
 བཏགས་པའི་ཁུལ་བརྒྱུད་དང་། རྫོང་གཉིས་
 བཅས་ནས་བརྒྱ་ཕྱག་སློབ་མའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་
 ཅུའི་ནང་ས་གནས་སོ་སོའི་རང་སྲོད་སློབ་ཡིག་
 ཁྲུབ་བརྒྱགས་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་ནའང་། བོད་རང་
 སྲོད་སྲོད་སློབ་ཟེར་བས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་སྲོད་
 སློབ་ཡིག་བཟོས་མི་འདུག

རང་སྲོད་གི་མིང་བཏགས་པའི་སྡེ་ཚན་དེ་དག་
 ལ་ཁྲིམས་བཟོའི་དབང་ཚད་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་
 ཆེན་དཀྱུས་མ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་ཡོད་
 ནའང་། ཁུལ་དང་རྫོང་གི་སློབ་ཡིག་དེ་དག་
 ནང་། རང་སྲོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་བྱིང་ཁག་
 བོད་རིགས་ཡིན་དགོས་པ་དང་། གཞུང་འགྲེལ་
 སྐད་ཡིག་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་པས། རྒྱལ་ཁབ་
 ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལས་དོན་ལག་བརྒྱུར་བྱེད་
 སྐབས་དང་། ལས་བྱེད་འཚང་རྒྱགས་སྐབས་
 སུ་སྐད་ཡིག་གཉིས་བཀོལ་སྲོད་དགོས་པ། སློབ་
 རྒྱུང་དང་སློབ་འབྲིང་ནང་སློབ་ཁྲིད་སྐད་ཡིག་
 གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡིན་དགོས་པ་དང་།
 ལས་རིགས་སློབ་བྱ་དང་། མཐོ་སློབ་ཁག་ཏུ་
 བོད་ཡིག་ཆེད་སྲོད་དང་། བོད་སྐད་ཀྱིས་སློབ་
 ཁྲིད་བྱེད་པའི་ཆེད་ལས་སློབ་ཚན་བཀོད་སྡོད་
 ཚོག་པ། རང་སྲོད་ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་བོད་
 ཀྱི་སློབ་རྒྱུན་རིག་གནས་དར་སློབ་གཏོང་དགོས་
 པ་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་འཁོད་འདུག་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ལོ་རབས་དགུ་བརྒྱའི་ནང་རང་སྲོད་
 རྒྱ་ཚན་དེ་དག་གིས་བོད་སྐད་ཡིག་བྱ་བའི་སློབ་
 ཡིག་ཁྲུབ་བརྒྱགས་བྱས་པའི་རྗེས་འགྲེལ་དུ་

རྒྱུ་ལག་ལམ་ཆེ་བར་བོད་རྒྱུ་ལིག་བྱ་བའི་
ལས་ཁྲུངས་བཙུགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལིག་
སློབ་སྦྱོང་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་རྒྱུ་
པའི་འགན་དབང་བརྒྱར་འདུག་ལ། ཞིང་ཆེན་
སོ་སོའོམ། ཞིང་རྒྱུངས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་སློབ་
དེབ་ཚོམ་སྲིག་ཁང་ཆེད་བཙུགས་བྱས་འདུག་
དེ་བཞིན་དུ། ༡༩༧༧ ལོར་བོད་རང་སློབ་སློངས་
སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལིག་སློབ་སྦྱོང་དང་། བཀོལ་
སྤྱོད། ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་བྱེད་ཐབས་འགའ་
(ཚོད་ལྟ་) ཞེས་པ་ལྟར་བཙུགས་བྱས་
པའི་ནང་། སློབ་གྲྭ་རྒྱུ་ལིག་སློབ་བྱིད་
རྒྱུ་ལིག་བོད་རྒྱུ་ལིག་སློབ་མེད་ཐོག་ ཁོང་རིམ་
ལས་ཁྲུངས་ནས་གཤམ་དུ་སྒྲིལ་བའི་གཞུང་
འབྲེལ་ལིག་ཆ་བོད་ལིག་མིན་ཆེ་གཤམ་འོག་
ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་ཅེས་ལེན་བྱེད་མི་དགོས་པ་
དང་། ལོ་རིམ་ནས་ལོང་རིམ་ལ་འབྲེལ་རྒྱུའི་
ལིག་རིགས་རྣམས་བོད་ལིག་རྒྱུང་བ་བཏང་ན་
འགྲུག་སློབ་སོགས་བཀོད་འདུག ལིན་ནའང་།
ལིག་ཆ་དེར་ ༢༠༠༢ ལོ་དང་ ༢༠༡༩ ལོ་སོ་
སོར་བརྒྱར་བཅོས་བཏང་སྟེ། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལིག་
སློབ་སྦྱོང་སྟེལ་གསུམ་གྱི་ལིག་ཆ་རྒྱུང་པའི་
ཞིབ་ཆའི་ནང་དོན་རྣམས་སྤྲོད་བརྒྱུ་བྱས་པ་
དང་མཉམ་དུ། འོས་འགན་སློབ་གསོའི་དུས་
རིམ་ནང་། བོད་རྒྱུ་ལིག་དང་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་
སྦྱོང་རྒྱུ་ལིག་གཉིས་གཞི་ཅིའི་སློབ་བྱིད་རྒྱུ་
ལིག་ཏུ་བརྒྱུར་སྟེ། བོད་རྒྱུ་ལིག་དང་། རྒྱལ་
ཁབ་རྒྱུ་སྦྱོང་རྒྱུ་ལིག་གི་སློབ་ཆེན་བཀོད་སྲིད་
བྱ་རྒྱུ་ཞེས་བོད་རྒྱུ་ལིག་གི་སློབ་བྱིད་རྒྱུ་
གོ་གནས་གངས་གའི་རྒྱལ་དུ་བཞག་འདུག
རྒྱ་ནག་གི་རྒྱུ་ལིག་ཀྱི་ཚོག་པོར་དང་གཅིག་
མཚུངས་སུ་རྒྱུ་ལིག་གི་བཙུགས་བྱས་

ནང་དུའང་། མི་རིགས་སོ་སོར་རང་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱུ་ལིག་བཀོལ་སྤྱོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
བའི་རང་དབང་ཡོད་ཅས་དང་། སློབ་གསོའི་
བཙུགས་བྱས་དང་། མི་རིགས་སྤོངས་རང་
སློབ་གི་བཙུགས་བྱས་། དེ་བཞིན་འོས་འགན་
སློབ་གསོའི་བཙུགས་བྱས་ནང་། གྲངས་ཉུང་
མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་མ་མང་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་
ཏུ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལིག་གིས་
སློབ་བྱིད་བྱེད་ཚོག་ ཅེས་བཀོད་ཡོད་ནའང་།
ཤིས་སུ་འོས་འགན་སློབ་གསོའི་བཙུགས་
བྱས་བཙུགས་ཀྱིས། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་
རྒྱུ་ལིག་གིས་སློབ་བྱིད་བྱེད་ཚོག་པའི་ནང་དོན་
ཤིས་བརྒྱུ་བྱས་འདུག་པས། རང་སློབ་སློངས་
དང་། ལྷུ་ལ། རྒྱུ་བཙུགས་པའི་དེའི་ཐད་ཀྱི་
སྟོན་ལིག་དང་ལག་བརྒྱར་བྱེད་ཐབས་སོགས་
སུ་སློབ་བྱིད་རྒྱུ་ལིག་བོད་རྒྱུ་ལིག་པའི་ནང་
དོན་རྣམས་ཆོག་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ཀྱི་སློབ་རྒྱུ་
བརྒྱ་བཅོས་སྤེལ་སྤྲོད་བརྒྱུ་བྱས་འདུག་ཅིང་།
ཉེ་ཆར་བརྒྱར་བཅོས་བཏང་བའི་རང་སློབ་སློང་
ལིག་དང་། བོད་རྒྱུ་ལིག་བྱ་བའི་སྟོན་ལིག་
ཁག་ཏུ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་བརྒྱུར་བཅོས་བཏང་
འདུག་པ་ལྟ་སྟེ་བོད་རིགས་རང་སློབ་ལྷུ་ལ་གྱི་
རང་སློབ་སློང་ལིག་སྤེལ་ ༢༠༢༡ ཅན་དང་།
བོད་རྒྱུ་ལིག་བྱ་བའི་སྟོན་ལིག་སྤེལ་ ༢༠༢༣
ཅན་སྟེ་བྱ་རྒྱུ་མཐོང་བུ་ལ།

གི་བརྒྱུད་དོན་རྣམས་ཀྱང་ནང་འགའ་དུ་གནས་
ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་དེ་ཞེས་ཀྱིས་དབང་
བརྒྱར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་མེད་ལ་
སློབ་སྦྱོང་བརྒྱུས་ལས། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱུ་ལིག་ཀྱི་རྒྱ་དོན་
དང་། མི་རིགས་སྤོངས་རང་སློབ་གི་བཙུགས་
བྱས་ཀྱི་འགན་ལེན་ལ་སློབ་མེད་དམ་རྒྱུ་
འགའ་གིས་བཙོས་པའི་ཞེས་ལིག་དེ་རིགས་
ཅི་དེ་ཆ་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལིག་ལ་གཏོར་ཚེལ་བྱེད་
པའི་ལག་ཆ་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད།

རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་པའི་སློབ་ལུགས་ལ་གཅིག་
ཅམ་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭའི་ནང་བཙུགས་སྟེ་
སློབ་བྱིད་རྒྱུ་ལིག་རྒྱ་ལིག་ཏུ་བརྒྱུར་བ་དང་།
སློབ་འབྲེལ་སློབ་གྲྭ་འོས་ཆེན་བཙུགས་པ་དེ་
དག་ཏུའང་རྒྱ་རྒྱུ་ལིག་གཏོང་དགོས་
ལུགས་ཞེས་ཐོག་ནས་ཆ་རྒྱུ་བརྒྱུ་འདུག་
པ་དེས། བོད་སློབ་ཆོར་སོ་སོའི་པ་རྒྱུ་ལིག་
རྒྱ་བཀའ་སློབ་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྟ་སྟེད་དང་།
དད་མོས། བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱུ་བཙུགས་པ་
རིག་གཞུང་ལ་མ་ལས་རྒྱུ་ལིག་རྒྱུ་ལིག་པོར་དེད་
དེ། བོད་ནང་བཙུགས་ལེད་ཀྱིས་མི་རིགས་འབྲེས་
བསྟེས་གཏོང་བའི་གཞི་དོན་འཆོ་སོག་མཁན་གྱི་
མི་རབས་ལིག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་
སློབ་སྤེལ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༢ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་
ལུ་འོས་གྲོས་ཆོགས་ནས་ཆོད་མཐོའི་མང་མོས་
ཀྱིས་གཏན་འཁེབས་བྱས་པའི་བོད་ནང་བོད་
སློབ་རྣམས་བཙུགས་བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་གཏན་
འཇགས་སློབ་གྲྭ་བརྒྱུད་མི་རིགས་བཙུགས་
བྱེད་བཞིན་པ་ཞེས་པའི་སྟོན་ཆོད་དུའང་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་མཁས་པའི་སློབ་ཐོ་
ལུང་དངས་ཏེ། སློབ་བརྒྱུད་བྱས་ཆེ་དང་
འཕེལ་དུ་མཚུངས་འཛོག་དགོས་པའི་འཛོད་

རྒྱལ་གནང་ཡོད།

གཉིས། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་པ་གཏོར་ཚོལ།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༧ ལོར། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་སྲིད་སྲིད་ཁྲུང་ཁང་གིས་ཚོས་ལུགས་དོན་གྱི་སྲོལ་ཡིག་ཟེར་བ་ཁྲུང་བསྐྱེད་པ་བྱས་ཏེ། ཚོས་ལུགས་སྲོལ་ཁྲུང་དང་། ཚོས་ལུགས་སྲོལ་གཉེར་ཁང་། ཚོས་ལུགས་བྱེད་སྲོལ་ལུལ། ཚོས་བྱེད་མི་ལྷན་ཚོས་ལུགས་བྱེད་སྲོལ་གྱི་རྒྱ་ཚོར་བཅས་རིམ་ཁག་གི་སྲིད་གཞུང་གིས་འཛིན་སྲུང་སྐྱོང་སྐྱོང་འཛིན་བྱེད་སྲོལ་གཏན་འབེབས་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༧ ལོར་རྒྱ་ནག་དབུས་ཚོས་ལུགས་ལས་ཁུངས་དང་། ཚོས་སྲིད་ལས་ཁུངས་མཉམ་སྲུགས་ཀྱིས་ཁྲུང་བསྐྱེད་པ་པའི་ཚོས་ལུགས་བྱེད་སྲོལ་ལུལ་གྱི་ཚོར་སྲིད་དོ་དམ་བྱེད་ཐབས་ཞེས་པའི་ནང་། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་འཁོར་རྒྱལ་མ་དུལ་དང་། མཁར་དབང་། མངོན་མེད་མ་དུལ། རིག་དོན་དང་རིག་གནས་ཀྱི་མ་དུལ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་ཁབ་པ་བདག་པ་དང་། ལོ་ལྟར་མ་དུལ་གཏོང་ཡོང་གནས་ཚུལ་རྒྱ་གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལ་སྟན་འབུལ་དང་། ཁྲུང་འབུལ་དགོས་ལུགས་སོགས་བཀོད་འདུག་ཅིང་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལོར་དབུས་ཚོས་ལུགས་ལས་ཁུངས་ནས་ཁྲུང་བསྐྱེད་པ་པའི་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་སྲོལ་ཡིག་ཟེར་བའི་ནང་། དགོན་པའི་འཛིན་སྲུང་སྲིད་འཇུགས་ཁོངས་གྲུ་བཅུ་མ་ཡིན་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོར་དང་། འབྲེལ་ཡོད་མི་ལྷན་གཞན་བཅས་དགོས་ཁར། དགོན་པའི་འཛིན་སྲུང་ལ་ལྟ་བུར་བྱེད་པོ་ཚོགས་ཚུང་རེ་དགོས་པ་དེའི་མི་འགྲོར་མང་

ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོར་དང་། དབ་རྒྱུལ་བྱ་ལུལ་ལས་ཁུངས་ནས་ཀྱང་འདེམས་གཏོང་དགོས་ལུགས་དང་། ཚོས་ལུགས་བྱེད་སྲོལ་ལུལ་གྱི་བཟོ་བཀོད་དང་། ཚོས་བསྐྱེད་པ་རིམ་གྱི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཐད་རྒྱ་ནག་གི་རིག་གཞུང་འདྲིས་བཤེས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཁྲུང་ཚོས་མངོན་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཞེས་སོགས་བཀོད་འདུག་

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལོར། བོད་རང་སྲུང་རྒྱུང་སྲིད་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་སྲོལ་ཡིག་ལག་བསྐྱར་བྱེད་ཐབས་ཞེས་པ་གསལ་བསྐྱེད་པ་པའི་ནང་། ཚོས་ལུགས་སྲོལ་གྱི་ལས་འགན་ཁོངས། ཚོས་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་དང་ཚོས་ཁྲིམས་ལ་དུས་རབས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་ཤིང་། ཀྱང་ལྷ་སྤུལ་བྱུང་རིག་གནས་དང་འཚམས་པའི་འབྲེལ་བཤད་རྒྱུ་དགོས་ཞེས་དང་། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཚོས་ཁྲིམས་དང་འདུལ་ཁྲིམས་ཚད་ལྡན་དང་། ལེགས་བཅོས་གཏོང་དགོས་ལུགས་བཀོད་འདུག་པ་དང་། ཚོས་ལུགས་སྲོལ་སྲོལ་ཁྲུང་ཚོར་ཁོངས་སུ། ཚབ་སྲིད་དང་། ཁྲིམས་ལུགས། རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས། བོད་དང་མེས་རྒྱལ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ལོ་རྒྱུས། ཀྱང་ལྷ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་འདུས་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས། དེར་རབས་ཚན་རིག་གཞི་སྤེལ་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྲོལ་ཚན་དང་སྲོལ་ཐུན་བསྐྱར་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ལས་དམའ་མི་ཚོགས་དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་བྱ་རིམ་རྣམས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུའི་ཡང་སྲིད་དོ་དམ་བྱེད་ཐབས་དང་། རང་སྲུང་རྒྱུང་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་གཏན་འབེབས་བཞིན་བྱེད་དགོས། རྒྱུ་རྒྱུའི་ཡང་སྲིད་དོན་འཛིན་ཐད་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ལོགས་

ཀྱི་རྒྱིག་འཇུགས་དང་སྐྱེར་པས་ཐེ་གཏོགས་དང་ཁ་ལོ་རྒྱུར་མི་ཚོགས་ཚུལ་དང་། རྫོང་དང་། བྱོང་བརྒྱུ་གྱོང་བར་གྱི་གཞི་རིམ་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་བུར་གྱི་ཚན་པ་བཅུགས་ཏེ་ལས་འགན་ཆ་བཞོས་བྱས་འདུག་པ་མ་ཟད། བྱོང་སྡེ་ལོན་ལྷན་ཁང་སོ་སོས་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་འབྲེལ་མཐུད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་མཁོ་གཏོང་བ་བསྐྱོར་འཇུགས་ཀྱིས་སོ་ལྟ་བུ་རའི་འགན་བསྐྱར་དགོས་ལུགས་བཀོད་འདུག་

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལོར་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་བའི་དཀར་མངོས་བོད་རིགས་རང་སྲུང་ཁྲུང་གྱི་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་སྲོལ་ཡིག་ནང་དུའང་སལ་ཆེ་བ་གོང་གསལ་དང་འདྲ་མཚུངས་ཐོག་ཀྱང་བཅུ་ཚུལ་ལས་འཛིན་སྲུང་སྲིད་ཁོངས་བཞུགས་ལུགས་བྱེད་སྲོལ་ལུལ་སྲོལ་སྐབས། གནས་ལུལ་དགོན་པའི་དམངས་གཙོ་དོ་དམ་ལྷན་དང་། རྫོང་གི་ནང་བསྐྱེད་མཐུན་ཚོགས་ནས་མོས་མཐུན་ཐོབ་རྗེས། ཐོན་ལུལ་དང་འགྲོར་ལུལ་གཉིས་ཀའི་ནང་བསྐྱེད་མཐུན་ཚོགས་ནས་ས་གནས་སོ་སོའི་སྲིད་གཞུང་གི་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་སྲོལ་ཡིག་ལྟར་ལུགས་བྱེད་སྲོལ་སྐབས། ལོ་རེའི་ལོ་མཇུག་གོང་རྗེས་ལོའི་ཚོས་ལུགས་བྱེད་སྲོལ་འཚར་གཞི་བཟོས་ཏེ། བྱེད་སྲོལ་གཞི་བཟོན་དང་ཐེངས་གངས་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་ས་གནས་ཚོས་ལུགས་ལས་ཁུངས་ནས་ཚོགས་མཚན་ལྷན་དགོས་པ་དང་། དགོན་པའི་དོན་རྣམས་འཚར་གཞི་དང་མ་མཐུན་པར་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་མི་ཚོགས་ཅིས་སོགས་བཀོད་འདུག་

མདོར་ན། སྲོལ་ཡིག་འདི་དག་ལྟར་ན། པོད་
 པའི་དགོན་རྫོང་ཁག་གི་གྲུ་བཅུན་གྱི་གྲངས་འཕོར་
 དང་། རོས་ལེན། འོས་ཚོས་དང་། སློབ་ཚན།
 རྒྱལ་ས་གཞི། རྒྱལ་ས་སློབ་དེ། དགོན་པའི་མཁའ་
 དབང་དང་། དབུལ་དངོས་བྱུང་སོང་། འཛོན་
 སློང་བཅས་པ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་སྤངས་
 འཛོན་བཀོད་བྱས་འོག་གནས་དགོས་པ་མ་
 ཟད། ཡང་སྲིད་རོས་འཛོན་གྱི་དབང་ཆ་ཀྱང་
 རྒན་ཉར་གིས་སྤར་གཙོད་དང་། གྲུ་བཅུན་ལ་
 འགོ་འོང་གི་རང་དབང་ཉལ་བའི་ཁར། སྲིད་
 སྤྱི་མ་པའི་བར་ནང་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་སློབ་མཐའ་
 དག་ལ་སྤངས་འཛོན་བྱེད་མཁའ་ཚེད་དོན་མི་
 རྩེ་བསྐྱོད་འཇུགས་སོགས་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་
 གིས་ཁྲུབ་བསྐྱབས་བྱས་པའི་ཚོས་ལུགས་དམ་
 བསྐྱབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྲོལ་ཡིག་ཁག་གི་
 རན་དོན་ལའང་རྒྱ་བསྐྱོད་སྤར་སློན་ཚད་བཞག་
 བྱས་འདུག།

ལོ་ངོ་སྤུམ་ཚུ་མ་ཟེན་ཙམ་གྱི་རིང་པོད་དུ་རྒྱལ་
 གཅིས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ཟེར་བའི་ལས་
 འགུལ་ལག་བསྐྱར་བྱས་ཏེ། གྲུ་བཅུན་དང་།
 དཀེ་སློབ། ཚོམ་པ་པོ། མང་ཚོགས་དཀྱུས་མ་
 མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་གཅར་རྒྱུད་དང་། བཀའ་
 བསྐྱེལ། བཙོན་འཇུག་ཁྲིམས་ཚད་སོགས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པར་ཐོན་གྱི་ཡོད་ལ།
 འདི་ལོ་སྤྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་
 ཡོངས་སུ་ལག་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུའི་རྒྱལ་གཅིས་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་བཅའ་ཁྲིམས་ཟེར་བ་དེར་
 འགུལ་མཁའ་ལ་ཆད་གཙོད་དང་། ལས་བྱེད་
 པར་འགན་འཁུལ་འདེད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱར་ཡོད་
 པར་མི་མང་པོས་ཞེད་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་།
 པོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་དེའི་ལག་བསྐྱར་

བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རིང་མིན་ཡོང་ངེས་ཡིན་
 པའི་ནང་དོན་རྣམས་ཀྱང་ཆད་ལས་བཞག་པའི་
 དམ་ཚུལ་ཡོང་རྒྱུ་ཚོད་དཔག་བྱེད་བྱུང་བ་ཞིག་
 ཡིན།
 རྒྱ་གཞུང་གིས་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་སྤྱི་ཁམས་
 ལ་བསྐྱེད་དེ་གཞིས་སློབ་དང་། མདོ་སློབ་སྤྱད་
 ཁུལ་གྱི་མ་འབྲི་རྩེ་གསུམ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱ་
 ལག་རྒྱལ་ས་ལུལ་དུ་རྒྱ་བེད་འཇུགས་རྒྱུན་
 གྱི་མིང་ཐོག་པོད་མི་ཁྲོན་ཆེ་གཞིས་སློབ་བྱེད་
 དུ་བཅུག་དང་འཇུག་བཞིན་པའི་སྐྱོར་སྤྱི་ལོའི་
 བཀའ་བཀའ་གི་གསུམ་བཅུ་དུས་དུན་གྱི་གཏམ་
 བཀད་ནང་བསྐྱུས་ཙམ་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར།
 ལོ་གས་ཤོང་ནས་འབྲི་རྒྱ་འབབ་རྒྱུད་དུ་རྒྱ་
 མདོད་ ༡༩ གསར་རྒྱལ་བྱེད་བཞིན་པའི་
 ཁོངས་ཉེ་ལམ་སྐམ་ཐོག་རྒྱ་སློབ་ས་ཚོགས་ཀྱི་
 ལས་གཞི་ཚེད་ལུལ་དགོན་ཁག་ཅིག་གཞིས་
 སློབ་བྱེད་དགོས་པའི་བཅུན་བཀའ་བཏང་བར།
 སྤྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་འབྲི་རྒྱ་འབབ་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྤྱི་དགོན་དཔོན་པོ་སློབ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་མདུན་
 སྐྱོར་སྤྱད་མི་སྣས་མཐའ་བསྐྱོར་བའི་སར་
 རྒྱ་འཕོད་བྱེད་བཞིན་པའི་བརྒྱུན་སྤྱད་དང་།
 སྤྱི་ཚེས་ ༡༠ ཉིན་མེར་སྐྱུ་མང་ཚོགས་ཁག་
 ཅིག་གིས་དེར་འཕྲོར་རྒྱ་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་
 པའི་མདུན་བུས་མོ་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་བྱ་འཕོད་
 བྱེད་བཞིན་པའི་བརྒྱུན་སྤྱད་སྤྱི་འགྲུགས་བྱུང་
 བ་དང་། པོད་མི་མང་པོ་ཞིག་འཇུ་བཟུང་བྱས་
 པའི་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་ནས་པོད་མིའི་
 རྒྱལ་བསྐྱེལ་གྱི་རྩེ་ཙམ་མཐོང་བྱུང་ཅིང་།
 ས་ཡོམ་གྱི་གཞོན་འཛོ་ཚོད་པའི་ས་གཞིས་ཀྱི་
 ཉིན་ཁ་དང་། ལོ་ངོ་དུག་བརྒྱ་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་

རྒྱན་པའི་དགོན་ཁག་གི་རིག་དངོས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་
 རིན་ཐང་། གནས་འཛོན་ས་གནས་པོད་མི་
 སློང་ཕྱག་དུ་མའི་བདེ་རྒྱལ་དང་། པོད་ཀྱི་རང་
 བྱུང་ཁོར་ལུག་ལ་མངས་མེད་ཀྱི་སློབ་ས་དཔལ་
 འཕྲོར་ཁེ་སྤོང་ཁོར་རྩེ་རྩེ་མས་པའི་འཇུགས་རྒྱུན་
 དང་བྱེད་སྤངས་དེ་རིགས་ཅི་ཅིག་རྒྱུང་བྱུང་བའི་
 བྱ་སློབ་ལས་མ་འདས་གིང་། མ་འོངས་པར་
 འབྲི་རྒྱ་སྤྱད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ལའང་གཞོན་འཛོ་
 ཚབས་ཆེ་མི་འབྱུང་བའི་ཁག་ཐོག་སྤུས་ཀྱང་
 བྱེད་མི་པོད།
 ཉེ་ལམ་འཛོན་སྤྱད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
 ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགོ་བ་མེའི་ཐོབ་ཐང་
 གནས་བབ་ལ་དུས་བཀའ་བསྐྱར་ཞིབ་ཐེངས་
 བཞི་པའི་སྐབས། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཐབས་ཤེས་
 ཡོད་རྒྱ་རྒྱུགས་བྱས་མིན་ལ་མ་ཉོས་པར།
 ཚོགས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཉེར་གཅིག་གིས་པོད་ནང་
 མི་མེར་སྤེལ་ལུལ་གྱི་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲུའི་
 གནས་སྤངས་དང་། པོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱར་བྱུང་
 གོ་ཚན་ཟེར་བའི་སྲིད་རྒྱུས་ལ་སེམས་འཚབ་
 གསལ་པོར་བསྐྱར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བསྐྱར་
 ཞིབ་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྐབས་ལས་ཐེངས་
 འདིར་རྒྱལ་སློབ་བྱེད་མཁའ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷོ་བ་
 གཅིག་རྒྱག་འཕར་ཆ་བྱུང་ཡོད།

གསུམ། གཞིན་སྐུལ་དང་རེ་སློབ།

རྒྱ་ནག་གི་ཙེ་ཁྲིམས་དང་། མི་རིགས་ས་
 ཁོངས་རང་སློབ་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འགན་
 ལེན་བྱས་པའི་རང་སློབ་རྒྱེ་ཚན་ཁག་ཏུ་པོད་
 ཀྱི་སྤྱི་ཡིག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གོ་གནས་ལག་
 བསྐྱར་བྱས་ཏེ། པོད་རིགས་རང་སློབ་གི་ལས་
 ཁུངས་ཁག་ཏུ་པོད་ཡིག་བཀོལ་སློབ་དང་།

མཐོ་སློབ་དང་། ལས་རིགས་ཆེད་ལས་སློབ་
 གྲུབ་པོད་ཡིག་སློབ་ཚན་དང་སློབ་བྱིད་བསྐྱར་
 གསོ། མཐོ་སློབ་ཀྱི་རྒྱ་ལྷན་པའི་དང་། རང་
 སློབ་སྡེ་ཁག་གི་ལས་བྱེད་འཛུགས་རྒྱུགས་
 སུ་པོད་ཡིག་གི་རྒྱ་ལྷན་པའི་བཞུགས་གཞི་
 ཁག་གི་སློབ་བྱིད་སྐད་ཡིག་པོད་སྐད་སྐད་གསོ་
 གྲུ་རྒྱ་བཅས་ནི་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སློབ་
 ལག་བསྐྱར་གྱི་གཞི་རིམ་བརྗོད་དོན་ཡིན་པ་མ་
 ཟད། མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་དང་། མི་རིགས་
 མཐུན་སྦྲེལ་གྱི་གཞི་རིམ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་
 རྒྱ་གཞུང་གིས་ངོས་འཛིན་མ་ཞོར་བ་བྱེད་ཐུབ་
 དགོས།

བོད་རྒྱལ་མཚའ་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དང་།
 ཡང་སྐོས་སུ་ཆེན་པོ་དོར་གྱི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་
 རས་ཀྱང་ཁུན་ཏང་གི་སྲིད་དབང་ལ་ཐུག་པའི་
 དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱེད་བདག་
 ར་ཆེན་མང་པོས་རྒྱ་ནག་དབང་རྒྱུར་བྱེད་
 མཁུན་རིམ་བྱོན་དབར་མཚོན་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་བརྟུགས་ཏེ། རྒྱལ་འབངས་ཡོངས་ལ་ཚོས་
 རྒྱུན་མངས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་དགེ་མཚན་རྣམས་
 ཆེན་པོར་ཡོད་པ་བཞིན། ད་ཆ་རྒྱ་ནག་གི་ཐུལ་
 བྱུང་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཉམས་ཆག་ཏུ་སྦྱིན་
 པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་། བོད་བརྒྱུད་
 རང་བསྐྱེད་གྱིས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་གཞུང་དང་།
 རྒྱ་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་བསྐྱེད་
 ཐུབ་པའི་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སློབ་སྦྱོང་གྱི་ངོས་
 འཛིན་དང་། གཏོར་བཙམ་གཞོན་པོར་ཁོ་
 རའི་བྱེད་ཐབས་ལག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་བོད་རྒྱ་
 མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་ཅི་རང་གཞན་
 གཉིས་སུ་གྲོ་གར་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གཞུང་
 གིས་ནང་པའི་བཀའ་བསྐྱེད་རྣམས་དམར་པོའི་

རྒྱ་གྲུབ་དང་། གྲུབ་ལྷ་སྐྱེལ་བྱུང་རིག་གནས་དང་
 འཚམས་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་གི་ཡོན་ཚེར་
 པའི་སྲིད་ཏུས་བྱེད་ཐབས་དེ་རིགས་ཀྱིས་ནང་
 པའི་རྒྱ་གྲུབ་དང་། རང་པའི་ཚན་རིག་ལ་ཐུག་
 རིག་ཐུབ་དོགས་མེད་ནའང་། རྣམས་བརྗོད་དང་
 རྒྱུད་རྗེ། གཞན་ཕན་གྱི་ཉམས་ལེན་སྲོལ་སྲིད་
 དུ་གྲུབ་པའི་ནང་པའི་རིག་གཞུང་འདི་དག་པོའི་
 གསར་བརྗོད་དང་འཐབ་ཚུད། རང་དོན་གཅོགས་
 འཛིན་བྱེད་པའི་དམར་པོའི་སྲིད་དབང་གིས་སོ་
 སོའི་ཁ་གཏད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེས། གཞིས་
 བཞུགས་པོད་མི་ཚོར་སྐྱེད་སློབ་མཚན་གཙོ་
 དང་འཁོན་སྐད་བཙན་གཞོན་གྱི་ཉེན་ཚབས་
 གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་སྐྱེད་ཡོད་པའི་དངོས་དོན་
 རི་འདི་ལོའི་སྤྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཨ་རིའི་
 རང་དབང་ཁང་པས་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཐོབ་
 ཐང་དང་། རྒྱ་མང་གི་རང་དབང་གི་ཨང་ཐོབ་
 རྒྱུ་ཀོར་ཆགས་པའི་སྐྱེད་ཐོ་འདོན་འགྲེམས་
 རུས་པ་ནས་ར་འཕྲོད་ཐུབ།

ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་འགོ་བྱིད་
 དང་། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་
 འགོ་བྱིད་ཚོར་རེ་འདུན་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་ བོད་མིའི་
 རྒྱུག་འཇུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བོད་རྒྱ་གཉིས་
 རྒྱན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་ཏུས་རྒྱུན་འབྲོངས་
 བྱེད་བཞིན་པ་དང་། དེའི་འཇུག་ངོགས་ནས་
 བྲོས་མོལ་བརྒྱུད་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་
 པའི་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད་ན། རྒྱ་གཞུང་
 གིས་ད་ལྟོ་ལག་ལེན་བསྐྱར་བཞིན་པའི་བོད་མི་
 རིགས་དང་རིག་གཞུང་ཅུ་མེད་གཏོང་བའི་ནོར་
 འཇུག་སྲིད་ཏུས་དེ་དག་འབྲེལ་དུ་མཚམས་
 འཛོག་དང་། ཡོ་བསྐྱང་ཡོང་ཐབས་བསམ་
 ཞིབ་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད་པ་དང་།

གདུག་རྒྱུབ་སྲིད་ཏུས་དེས་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་
 དབར་གསོ་ཐབས་མེད་པའི་འགལ་ལྗོངས་ཆ་
 ཁ་བཟོ་ཉེན་གྱི་མཇུག་འབྲས་ལ་ཚོད་དཔག་
 མ་ཞོར་བ་དགོས་གལ་ཅན་ཏན་དུ་ལུ་བཞིན་
 ཡོད། རྣམ་དཔྱོད་རྒྱན་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་
 གཞིས་བཞུགས་པོད་རིགས་རྣམས་ནས་ཀྱང་།
 རྒྱ་ནག་གི་ཅུ་བྱིམས་དང་། མི་རིགས་ས་ཁོངས་
 རང་སློབ་གྱི་བཅའ་བྱིམས་ཀྱིས་འགན་ལེན་
 རུས་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཁག་དོན་
 འབྲོལ་ཡོང་རྒྱུ། རྒྱ་ནག་གི་བྱིམས་སྲོལ་དང་
 མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་གནས་ལུལ་ས་
 གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ནོར་འབྲུལ་དང་། ཐལ་
 ཚབས་ཆེ་བའི་སྲིད་ཏུས་བྱེད་སྐབས་ཁག་ལ་ཡོ་
 བསྐྱང་ལེགས་བཙམས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དུས་ཐོག་
 ཏུ་འདོན་གལ་གྱི་གཞིན་སྐྱེལ་ལུ་འདོད་ལུང་།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༥༩ རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག་
 ལོའི་ལོ་གསར་ཚེས་ ༤ ཟླ་ ལྷུ་ ལོ་ ༡༠༡༤
 ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་
 འོག་མ་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་
 ཀྱི་བྱིམས་ཡིག་ཚད་མཐོའི་མང་མོས་ཀྱིས་
 གཏན་འཕེབས་ཐུབ་ཡོད་པས། བདེན་པ་དང་
 དང་བདེན་ལ་རྒྱུ་རྒྱུར་བྱེད་མཁུན་ཨ་རིའི་
 བྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མི་རྣམས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
 དང་། རྒྱག་བསམ་ལ་ཡོ་རངས་བསྐྱེད་བརྗོད་
 དང་། རྒྱུ་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་བཞིན་
 ཡོད་ལ། བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༤ པས་བོད་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབ་ངོས་འཛིན་ཐོག་འབད་
 བཙོན་ལུ་བཞིན་པའི་ཐབས་ཏུས་དང་མཐུན་
 པའི་བྱིམས་ཡིག་འདི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མ་ནས་
 གང་ལྟར་གཏན་འཕེབས་ཡོང་རྒྱའི་རེ་སྐྱོན་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་རྣམ་པའི་གོ་མ་

སྐབས་འདིས། རང་དབང་མང་གཙོའི་ཡུལ་
ཡུང་མང་པོར་སློབ་སློབ་འབྲེད་ངེས་ཡིན་ཞིང་།
བོད་མི་རིགས་རྒྱུན་མཐུན་གསོན་པོར་གནས་
རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་ལ་གཟེར་ཁ་ནོན་མོ་ཞིག་
ཐོབ་པའི་སྐབས་ལོན་ན། བཀའ་ཤག་གིས་རྒྱལ་
ཁབ་གཞན་ལ་འང་དེ་ལུགས་ཀྱི་འབད་བཙོན་
མུ་མཐུན་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༦ པའི་ངོས་ནས་བོད་དོན་
བདེན་མཐའ་གསལ་སྤྲད། གཞིས་བཞུགས་སྤྱི་
ཚུའི་རེ་རབ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་མེད་པའི་སེམས་
ཤུགས་དཔལ་ཐོད་དུ་བཀའ་ཅིང་། ང་ཚོར་
བཙོན་པའི་རེ་རྩོད་བྱང་ཁོག་དུ་བཅུག་སྟེ།
སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོད་ཁག་ལ་བྱེད་སློབ་
འགན་བསྐྱར་ནན་གསལ་བྲས་པའི་ཐོག་ནས།
སྤྱི་སྤྱོད་དང་བཀའ་སློན་རྣམ་པས་འབྲེལ་
ཡོད་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དགའ་དང་།
གྲོས་ཚོགས། སློབ་དོན་སྟེ་གནས། གསར་འགྱུར་
བརྒྱུད་ལམ་བཅས་པར་བོད་དོན་ལྷུ་གུ་གི་
ལས་འགུལ་རང་རྣམས་ཅུ་ལ་སྤྱུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་
དང་སྤྱི་ལ་མུས་ཡིན་ཞིང་། ཉེ་ལམ་སྤྱི་ལ་རིམ་
དུ་རྒྱལ་ཁབ་ ༤༠ ལྷག་ནས་སེབས་པའི་ཚོགས་
བཅར་བ་ ༡༢༠ ཙམ་མཉམ་ཞུགས་ཐོག་རྒྱལ་
སྤྱིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོར་ཚོགས་ཚེར་ཐངས་
དགུ་པ་ལམ་སྤོང་ལུག་པའི་སློབ་སློབ་ཚོགས་ཡོད་
པ་དང་། བོད་དོན་དང་ལྷངས་ལྷུ་གུ་གི་ལས་
འགུལ་བ་ ༥༠༠ ལྷག་གིས་ས་གནས་ཁྲབ་
ཁོངས་ ༩༧ རང་རྣམས་ལུག་ཀྱི་བྱེད་སློབ་སྤྱི་ལ་
བཞིན་པ་བཅས་ལ་མོང་ས་ལ་སྤྱུགས་མགོན་
ཚེར་པོའི་ཤུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། བོད་
སྤོང་ལུ་སྤྱོད་གི་སྤོང་གོགས། གཞུང་མང་རང་
གཞན་རོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཉམ་སྦྲུངས་

དང་གོམ་པ་མདུན་སྤྱིའི་ཐབས་རྒྱས་བཅས་
ལ་བརྟེན་ནས། དེང་གི་ཆར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
བོད་དོན་གོ་རྟོགས་ཚད་རིམ་གསར་པ་ཞིག་དུ་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོད་པས། འབྲེལ་ཐོགས་ཚང་མར་
ཤུགས་རྗེ་ཚེ་ལྷུ་རྒྱ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
མ་གསལ་བར་དུ་ང་ཚོ་ཐུན་མོང་གིས་མུ་མཐུན་
འབད་འབྲངས་ལུ་མེད་བསྟེན་དགོས།

སྤྱི་ཚོར་ལ་མོང་ས་ལ་སྤྱུགས་མགོན་ཚེར་པོ་མཚོག་
གིས་སྤོང་ནས་གཤམ་དུ་སྤྱི་ཤིང་གིས་འཇུགས་
སྤོང་མང་དེ་པའི་རང་ཅག་གི་མང་གཙོའི་སྤྱི་ག་
འཇུགས་འདི་སྤྱི་བརྟེན་རྒྱུན་གནས་དང་།
ཚགས་ཚུད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་ནི་རང་དབང་
ཡུང་པར་གནས་འཁོད་ཀྱི་བཙོན་བྱོལ་བོད་མི་
ཚོའི་ལས་འགན་གཡོལ་མེད་ཡིན་སྐབས། རྒྱལ་
སྤྱིའི་འགྱུར་འགྲོས་དང་། རྒྱ་གཞི་གི་བྱེད་བབ་
དབང་གིས་རང་ཅག་ལ་གོ་སྐབས་རྗེ་སྤྱི་ཅིག་
ཡོད་པ་དམ་འཛིན་དང་། རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བསམ་
ཞིབ་གིས། ཁ་གཏད་ངོས་འཛིན་མ་ཚོར་བ་དང་།
སྐབས་བབ་ཁྲར་འཁྲི་དང་དུ་ལྷངས་པའི་སློབ་སྤྱི་
བོད་སྤྱིའི་ཅུ་དོན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་
ཐོག་དམ་ཚིག་གཞོང་ཁ་ཚིག་སྤྱི་ལ་དང་། ལུས་
པ་མཉམ་སྦྲུངས་ཡོད་གལ་འབོད་སྤྱི་ལ་དང་
ཚབས་ཅིག །རྒྱ་གཞུང་གིས་བཙོན་བྱོལ་བོད་
མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སེམ་འཇུག་དང་། རྒྱལ་
མཚམས་བཅལ་ནས་གཞོན་ཤུགས་སྤོང་བཞིན་
པར་དོགས་ཐོན་གདོང་ལེན་གཡོལ་མེད་དགོས་
པའི་གསལ་འདེབས་ལྷུ་བཞིན་ཡོད། དུས་ངམ་
གྱི་མང་སྤོང་འདི་དང་བསྐྱུལ། ང་ཚོར་མཐུན་
འགྱུར་རོགས་རམ་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་དང་
ཨ་རིའི་གཞུང་མང་གིས་གཙོས། དང་བདེན་
དང་རང་དབང་གཙོགས་ཚེར་འཛིན་པའི་མང་

གཙོའི་ཡུལ་ཡུང་ཁག་གི་གཞུང་མང་དང་། བོད་
དོན་རྒྱུ་སྤོང་བ་རྣམ་པར་སྤོང་དབུས་ནས་
བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་དང་། ཁྱིད་རྣམ་པ་ནི་བོད་
མི་རིགས་འཆི་གསོན་ལ་ཤུག་སྐབས་ཀྱི་སེམས་
རྟེན་དང་། བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཚུད་ཀྱི་
རྒྱུ་རྟེན་ངོ་མ་དེ་ཡིན།

མཐའ་དོན། སྤྱི་ཚོར་ལ་མོང་ས་ལ་སྤྱུགས་མགོན་
ཚེར་པོ་མཚོག་ལ་སྤྱི་ཚོར་བསྐྱེད་བརྒྱུ་བརྟེན་པ་
དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཏེ་གཞིས་
བྱེས་བོད་མི་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་
ལྷུར་དུ་འཆར་བའི་སློབ་སྤྱིའི་བཅས་།
བཀའ་ཤག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་
༡༠ ལ། །

ལ་མོང་ས་མཚོག་གི་མང་དུ་འཕྲིན་ཁག་དང་། བོད་མིའི་
སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། གསལ་བསྐྱེད་སེམས་
ཞིབ་སྤྱི་གཤམ་གསལ་བྱ་རྒྱུའི་ཁ་བྱང་ཐོག་
གཞིགས་པར་འཚལ།
www.bod.asia

བོད་མིའི་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་གསུམ་བརྒྱུད་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༥ པའི་ཐོག་བོད་མི་ མང་སྲི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

༡༡ དེ་རིང་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་ཚོལ་གསུམ་བྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ཞི་བའི་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་རྒྱུ་ལོ་ ༦༥ འཁོར་བའི་གངས་ཅན་བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱི་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་བརྒྱུད་དཀར་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་དུས་ཚོགས་གསུང་བཤད་ཀྱི་གཞི་དུ་གཞུགས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

བ་ནས་བརྒྱུད་བོད་ས་བཅའ་དཀྱིལ་གཏོང་བྱུང་བའི་འདོགས་འོག་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་གྱི་འགོ་བརྒྱུས་པ་དང་། སྐབས་དེར་སྤྱི་ཚོལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་པོ་བོད་ལྷགས་དགུང་གྲངས་ ༡༦ ལས་མོན་མེད་གྲང་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ཞི་བའི་སྐྱེར་ལངས་ཆེན་པོ་དེ་བྱུང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་དཀྱིལ་བཅོམ་བཅོན་གཞི་བྱས་ཀྱིས་མཐུན་སྲིད་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ཚོལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་པོ་དང་བོད་མི་སྤྱི་ཚོ་བརྒྱུད་ཅམ་གྱི་གར་ནང་བཅོམ་བྱོལ་དུ་གྱུར་དགོས་བྱུང་ཡོད།

དུས་ཚོགས་གསུང་བཤད་ཀྱི་གཞི་དུ་གཞུགས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་བཅོམ་དབང་དང་། གཉན་ལ་གཞིན་སྤྱི་ཚོལ་འོག་དུས་མིན་རྒྱུ་ལྷན་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

འགན་བཞེས་ཆེས་བོད་འདི་ཞི་བའི་དང་མི་མང་གི་ཚོ་སྐོག་སྤྱི་ཚོལ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

བཞིན་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་སོགས་ཅ་མེད་གཏོང་བྱུང་བའི་ཐུགས་བརྩེ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

རིགས་སྤྱི་ཚོལ་རྒྱུ་ལྷན་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱུད་བརྒྱུན་ཟེར་བ་བཅོམ་དབང་འོག་བཞག་བརྒྱུན་ནས་རིམ་པས་རྒྱ་གཞུང་རང་དོན་ནས་བཅོམ་བཟུང་བའི་བོད་དོན་ཚན་ཁག་ཚིས་མེད་དོན་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

ཚུལ་ལྟར་བཞེས་པའི་བོད་མི་རང་དབང་ཚུན་བཅོམ་འོག་བྱས་ཏེ་གདུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱས་འོག་བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱི་མི་ཐོག་ནས་དམུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ཉིན་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

སྤྱི་ཚོལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ཚོལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ཚོལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ཚོལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ཚོལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ཚོལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱི་ཚོལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

མིའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་བར་རྒྱ་དམར་གྱི་དཀྱིལ་བཅོམ་བྱུང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བོད་ནང་བཅོམ་འཛུལ་བྱས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

པོའི་དམག་དབང་གིས་གོ་མཚོན་བེད་སྤྱོད་
 བཏང་སྟེ་དུང་དེལ་ཚབས་ཆེ་བཏང་རྒྱུ་པོད་
 མི་སེར་སྐྱེ་ལོ་མི་མང་པོའི་སྐྱེ་སྤྱི་གོ་ར་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་གདུག་
 རྒྱུ་ཚན་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་བོད་པ་ལྔ་ལྔ་བུ་
 ཐབས་བྱལ་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་འཆད་ཉུང་བུ་
 གིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོར་དམར་གཞུང་གི་དོགས་
 ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་བ་བོད་མི་གྲངས་ ༡༥༧
 གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱོད་གཏོང་དགོས་བྱུང་
 ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་ཚོས་བོད་
 མིའི་བདེ་སྐྱེལ་ལ་བསམ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་
 རྒྱལ་གདུག་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཚོར་འཁྲུག་གི་སྲིད་
 བྱུས་དེ་དག་དམར་འཛིན་ཆེ་རུ་གཏོང་བཞིན་པ་
 མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡར་རྒྱས་ཞི་
 འགོ་བའི་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བོད་ནང་
 ཡར་རྒྱས་དང་བདེ་སྐྱེད་ཡོད་ལུགས་རྒྱུ་གཏམ་
 ཁོ་ན་ཁྲབ་སྟེན་ལྡན་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་དང་མི་
 མང་རྣམས་མགོ་སྐོར་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་དངོས་ཡོད་
 རྩ་དྲག་གནས་སྐྱབས་སྐྱོང་འགོ་བསྟེན་བཞིན་
 ཡོད།

བོད་ས་ཁོར་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་
 དང་བརྟན་སྡོད་གི་འཕྲོད་སྐྱེའི་འོག་ཚོལ་གསུམ་
 བོད་མི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་
 གནས་དང་གོམས་གཤིས། ཁོར་ལུགས་བཅས་ལ་
 འགན་ཁུར་གནང་མཁན་ལྟ་སྤྱི་དགོ་བཤེས་
 དང་གྲ་བརྩམས། ཚོམ་པ་པོ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་བ།
 ཁོར་ལུགས་སྤྱོད་པ། དགོ་ཚུན་སོགས་མང་
 པོ་འཛིན་བཟུང་བཅོམ་བཅུག་དང་། རིགས་
 གཅིག་གར་སོང་ཆ་མེད་ཀྱིས་ལོ་དང་ཟླ་གྲངས་
 མང་པོར་ས་མ་སྐྱེན་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་གར་
 ཡོད་མ་ཤེས་པའི་གནས་སྐྱབས་བྱུང་ཡོད་པ་

མ་ཟད། མཉམ་སྲུང་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་
 བསལ་དོག་ཞིབ་པས་བོད་ཀྱི་བྱིས་པ་ས་ཡ་
 གཅིག་ལྟ་ཅམ་སོ་སོའི་ས་མ་དང་ཁ་བཀལ་
 ལས་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲར་སྟེན་བཅུག་གིས་
 བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་རྒྱུད་ཡིག་སློབ་སློང་
 དང་བཀོལ་སྤྱོད་བཀག་སྡོམ་བཅས་བྱས་པ་
 བརྒྱུ། མི་རིགས་གཅིག་དང་། རིག་གནས་
 གཅིག་ཚོས་ལུགས་གཅིག་རྒྱུད་ཡིག་གཅིག་གི་
 སྲིད་བྱུས་མངོན་གསལ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་མིར་
 བཅོམ་འགོལ་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
 པ་མ་ཟད། བོད་མིར་བཅོམ་ཤེད་ཀྱིས་འདོད་
 མོས་མེད་པར་བོད་ཀྱི་ན་རྒྱུད་བྱིས་པ་རྒྱུན་གྱི་
 རིགས་རྣམས་བསྐྱེད་ལེན་གྱི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་
 ཆེ་བ་སྟེན་བཞིན་ཡོད།

ཉེ་བའི་ཆར་རྗེ་ནི་མར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་དུས་བཀག་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ཚོགས་
 འདུའི་ཐོག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་བཏོན་པའི་
 བྱོས་འཆར་ཁག་ནང་། རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་མི་རིགས་འབྲེལ་སྤྱོད་
 གྱི་བྱ་སྤྱོད་འཕྲལ་དུ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་
 དགོས་པའི་བརྗེ་ལམ་བཏང་དགོས་ཆགས་ཡོད།
 དེ་བཞིན་རང་དབང་ཁང་པའི་ ༢༠༢༤ ལོའི་
 སྤྱི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཐོན་པའི་རྣམ་ཐོབ་
 (Freedom House 2024 Report) ལ་
 བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་ཐོབ་ཐང་དང་སྤྱི་ཚོགས་
 རང་དབང་གི་བརྒྱ་ཆ་རྒྱ་ལོར་བཏོན་ཡོད་པ་
 ལས་བོད་ནང་གི་འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ལ་དོགས་
 རོལ་དང་བོད་མི་རིགས་རྒྱ་མེད་གཏོང་བའི་སྲིད་
 བྱུས་སུ་མཐུན་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་
 མངོན་གསལ་ཡིད།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༤ ལོར་
 བཟུང་བོད་ནང་རྩ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་འབྲུང་
 བཞིན་པ་ཞིག་ཞི། ཁམས་སྤེལ་དགོའི་ནང་ལོ་ངོ་
 བརྒྱ་ལྔ་མང་པོའི་རིང་ས་མེས་ནས་གནས་
 བཞིན་པའི་བྱོང་ཚོ་དང་གནའ་རབས་ཀྱི་དགོན་
 པ་ཡོད་སར་སྤྱོད་ཁང་ཆེ་གས་གསར་རྒྱག་
 གི་ལས་གཞི་སྟེན་ཆེད་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
 འབྲི་རྒྱུའི་བཞུར་རྒྱུ་དུ་སྐྱེས་ཐོག་རྒྱ་མཚོ་ད་
 འཇུགས་སྐྱེན་ལས་གཞི་འདིས་རྒྱུན་པས་འབྲི་
 རྒྱུ་ལར་རྒྱུད་ཀྱི་བྱོང་ཚོ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་དང་།
 འབྲི་རྒྱུ་ལར་རྒྱུད་ཀྱི་བྱོང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་གི་མི་
 གྲངས་སྟོང་ལྔ་མང་པོ་ཞིག་བཅོམ་དབང་གིས་
 གནས་སྤོང་། ལོ་རྒྱུས་ལྷན་རིང་ལྡན་ཞིང་སྐྱེ་
 གདུང་རྩ་ཆེན་རིགས་དང་གནའ་རབས་ཀྱི་
 རྣམས་རིས་ཡོད་པའི་དཔོན་སྟོང་དགོན་དང་།
 ལེ་ན་དགོན། མཁར་མདོ་དགོན། རབ་བརྟན་
 དགོན། དགོན་གསར་དགོན། བཀྲ་ཤིས་དགོན།
 ལྷ་འབྲང་དགོན། འགིས་ཐོ་དགོན་བཅས་གཏོར་
 བཤིག་གཏོང་འཆར་ལ་ཁུལ་དེ་དག་ཏུ་གནས་
 སྤོང་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཞི་བའི་འདུ་འཛོམས་
 དང་ལྷན་སྐྱེལ་བྱས་པར། ཚོམ་པ་དུ་ཉེན་དོག་
 པ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱབས་ཏེ་བོད་མི་གང་བྱུང་
 འདུ་བཟུང་གཅར་དུང་བཏང་རྒྱུ་རྣམས་ཁང་དུ་
 བསྐྱེད་དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སེར་སྐྱེ་མི་
 མང་སྟོང་ལྔ་ལྔ་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་བཅོམ་
 འབྲིད་ཀྱིས་མི་མང་གི་འགོ་འདུག་ཐོག་དམ་
 དྲག་ལུགས་ཆེ་བྱས་པ་སོགས་ཉེ་ཆར་བྱུང་བའི་
 རྩ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་དུ་
 ལམ་དང་གསར་འགྲུར་བརྒྱུད་ལམ་སོགས་
 སུ་གནས་ཚུལ་ཞིབ་གསལ་དབང་ཅུགས་དང་
 བཅས་པ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་པ་དེས། རྒྱ་གཞུང་

ལ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀས་ཚད་མཐོའི་
 རྒྱུ་རྐྱེད་གིས་མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་
 འབེབས་གནང་བུལ་པར་དགའ་བསུ་བྱ་རྒྱུ་
 དང་། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་གྲོས་འཆར་དོ་
 སྲོད་གནང་མཁན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཇིམ་
 མེག་གློ་ཤུན་ (Jim McGovern) མཚོག་
 དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་མེ་ཁལ་མེ་གོལ་
 (Michael McCaul) མཚོག་ནམ་གཉིས་
 དང་། གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱུ་རྐྱེད་གནང་མཁན་
 ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ནམ་པ་བཅས་
 ཚང་མར་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་
 ལུས་ཏེ་སློང་དབུས་ནས་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཞེས་བྱ་
 རྒྱུ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱ་
 རག་དམར་གཞུང་ལ་ཆ་འདོག་བྱེད་མཁན་ཇི་
 ལན་ཇི་ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་རག་
 རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ནང་ཁུལ་འབབ་ཚོད་རྫོང་ར་
 ཅན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དཔལ་
 འཕྲོར་ཉམས་དམས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རག་
 རང་ཁུལ་གྱི་ཁང་ཚོང་ལས་རིགས་སོགས་མ་ཅུ་
 ཅན་མང་པོ་ཞིག་གི་ཚོང་ལས་ཀྱི་གཞུག་ཉམས་
 རྒྱུ་དུ་སོང་བའམ་ཐ་ན་ཚོང་གི་མ་ཅུ་བཞིའམ་
 རས་ལས་མི་ཆེས་འཕོར་ཆེན་ལས་ཤོར་གྱིས་
 ཡོང་འབབ་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད།
 མི་མང་གི་རྒྱན་གཏན་འཛོལ་ར་དགའ་ངལ་
 ཆེན་པོ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད་པས་མི་མང་ཚོ་
 ཡང་འུ་ཐུག་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་དོ་རྒོལ་བྱེད་
 མཁན་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 རྒྱ་བརྗོད་རང་དབང་གི་དབང་ཆ་ཅི་ཡང་མེད་
 པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ནང་ད་ཆ་སྤྱི་རྒྱུ་ལྱེད་ཀྱི་
 ཐོག་གཞུང་དང་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་རིགས་

ལ་རྒྱུན་བརྗོད་ཀྱི་ཡིག་ཆེན་ཚོགས་པར་འབྲི་
 མཁན་དང་རྒྱུར་མཁན་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་སོགས་ད་ལྟོ་རྒྱ་རག་དམར་
 ཐོག་ཚོགས་པས་འདྲི་པའི་གཞུང་འདི་ད་
 དུང་དུས་ལུན་ཇི་ཅམ་ཁྲུངས་འབྲོལ་བུལ་མེན་
 སུས་ཀྱང་ཚོད་དཔག་བྱེད་དགའ་བས། གནས་
 བབས་དེ་འདྲི་སྐབས་རང་རེ་བཅན་གྱི་ལ་དུ་
 ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་པ་གཅིག་དུ་
 བརྒྱལ་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབ་ཡོད། བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཚོགས་ཀྱི་དོས་ནས་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ནང་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་
 མང་ཆེ་བའི་ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
 ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆབ་ཚོགས་རྒྱང་ཆ་བཤོས་ཀྱིས་
 བོད་དོན་དོ་སྲོད་དང་ལྷ་སྤྱུལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་
 ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་སྤྱི་མཐུད་འཛུལ་
 རྒྱང་ས་སྤྱོད་གང་སར་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱུལ་གྱི་
 ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་རྒྱུར་བ་
 ཇི་མང་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བཅོམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།
 ཡུལ་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་
 རེང་ནས་ཐུགས་ལ་བཞགས་པའི་དོན་གནད་
 གཅིག་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འདོན་སྲོད་གང་
 ཟག་གཅིག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་བོད་མི་
 མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་བྲིད་
 རྣམས་ལ་དབང་ཆ་ཁྲུབ་བརྒྱུར་གནང་བ་རྣམས་
 གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ལྔ་པའི་གྲོས་ཚོད་
 དགོངས་དོན་བྲིམས་སྒྲིག་བརྒྱུར་ཞིབ་འཆར་
 ཟེན་ཚོགས་རྒྱང་གིས་ཐུབ་དོན་རྣམས་ཐོ་སྤྱི་ལོ་
 ༢༠༡༤ ལྷོ་ཁྲི་ ༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ཚོགས་དུང་
 ལས་ཁྲུངས་སུ་སྤུལ་འཕྲོར་ཡོད་པས། རེང་མེན་
 གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བདུན་པའི་ཐོག་རྣམས་
 ཐོ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་བྲིམས་ཡིག་གཏན་འབེབས་

ཡོང་བར་གྲོས་ཚོགས་ནང་འགན་འཁུར་
 མཁན་ཚང་མས་རྣམས་དཔྱོད་ཅལ་དུ་བཏོན་
 ཏེ་དགའ་སེལ་ཡོང་བུལ་པའི་རེ་བ་བྱ་བཞིན་
 ཡོད། བཅན་གྱི་ལ་དུ་གྱུར་ནས་ལོ་དོ་བརྒྱ་ཐུག་
 དུག་སྐྱེས་སོང་བའི་དུས་ལུན་རེང་བོད་དང་བོད་
 མིར་རྒྱུ་རྐྱེད་དང་མཐུན་ཆེན་རྒྱུར་སྲོད་གནང་
 མཁན་གནས་ལུལ་རྒྱ་གར་དང་། ཨ་རི་
 ཡུ་རོལ་གཅོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་གཞུང་དང་
 མི་མང་། ཚོགས་སྡེ་སྒྲིག་འཇུགས་ཁག་དང་།
 མི་སྡེར་ཁག་བཅས་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་
 ཡིན།

མཐའ་དོན་རྒྱུ་རྣོར་ཡུལ་ས་ཡུལ་ས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཚོག་བརྒྱན་འགྲོའི་མགོན་དཔུང་དམ་
 པར་རྒྱ་ཆེ་ཡུལ་ས་པད་བརྒྱལ་བརྒྱུར་བརྟེན་
 ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་
 མཐའ་དག་འབད་མེད་རྒྱུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་
 དང་། བོད་ཀྱི་བཞེན་མཐའ་རྒྱུར་དུ་གསལ་
 ཏེ་གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འདོམས་ཀྱི་ཉི་མ་གང་
 མཁྲོགས་གར་བའི་སྤོན་འདུན་དང་བཅས།
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་
 ༢༠༡༤ ལྷོ་ཁྲི་ ༡ ཚེས་ ༡༠ ཡ།

འོད་མིའི་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་གསུམ་བརྩའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༦༥ ཉིན་མོར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།